

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 158-490, 258-490
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1963. szeptember 14.

bb 1. megoldják a peremkerületek legsürgetőbb problémáit

i h1/gk szb sr

1963. szeptember 14.

a főváros peremkerületeiben az utóbbi napokban tanácsai, illetve végrehajtó bizottsági üléseken foglalkoztak a sürgős megoldást igénylő, fontosabb helyi feladatokkal.

kispesten a kereskedelmi hálózat figyelemre méltóan fejlődött az utóbbi években: ma már 220 élelmiszerüzlet, 45 vendéglátóipari egység és 117 iparcikkbolt szolgálja ki a vásárlókat. az elkövetkező időszakban a kerület legkülsőbb részein javítják elsősorban az ellátást. a kertvárosban például korszerű fűszer-közért üzletház épül, jórészt társadalmi segítséggel. a pannonia uti szövetkezeti lakótelepen élelmiszerüzlet és háziasszonyok boltja nyílik a jövő év elején, s a környékbeli dolgozó nők főzési gondjait lényegesen enyhíti majd az ugyanitt megépülő 300 személyes, melegkonyhás étterem. a vörös október utcában szintén új étterem, a vörös csillag utcában háztartási szaküzlet nyílik.

budaíokon az ivóvízhiány okoz sok gondot a tanácsnak és a lakosságnak egyaránt. az ivóvizet ez a környék a dunaparton levő három ásott kútból és három csőkútból nyeri. a vízvezeték-hálózat csaknem 130 kilométer hosszú, azonban egyes szakaszokon a csőrendszer elavult, szűk keresztmetszetű. a kerület felső részén levő, 500 köbméteres vízgyűjtő medencét sem a mostani megnövekedett fogyasztáshoz méretezték. ezek a körülmények a nyári hónapokban gyakran olyan súlyos vízhiányt okoznak, hogy egyes utcákat csak a köztisztasági vállalat locsoló kocsijainak igénybevételevel lehet kellő mennyiségű vízzel ellátni. a bajt még tetézi, hogy az ásott kutak vize a száraz évek következtében elapadt. a tanács gondoskodásából a koltói anna-telep, valamint a csiperke utcai település vízellátása már a jövő évben megoldódik, a fővárosi vízművek távlati terve szerint pedig a fehérvári uton át budafokot is bekapcsolják a központi vízhálózatba. ez biztosítja majd a környék ellátását még abban az esetben is, ha a dunaparti kutak esetleges műszaki hiba miatt nem adnának kellő mennyiségű vizet. /mti/

-. -

-1-

ME

bb 2. „kapuzárás,, a szabadtéri színpadokon

i de/lk szb sr

1963. szeptember 14.

a szeptemberi időjárás beköszöntével sorra zárják be kapukat a szabadtéri színpadok. a fővárosiak közül legkorábban a rózsavölgyi parkszínpad augusztus 10-én tartotta záróelőadását. szeptember 7-én zárta kapuját a bartók béla színpad; operaesttel bucsuzott el a nyári évadtól. az elmúlt hónapokban a mintegy 40 előadáson több mint 150 ezren tekintették meg a szabadtéri színpadok műsorait. gazdagította a nyári műsort a pécsi balettegyüttes és a nemzeti színház művészeinek előadása, a békéscsabai és a debreceni színészek fellépése is. augusztus utolsó és szeptember első hetében a kisebb szabadtéri színpadokon is megtartották a záróelőadásokat. a csajkovszkij színpadon augusztus 25-én gyermekműsorral bucsuztak. nyolc előadáson a tavalyinál 20 százalékkal több, csaknem 4 000 ember töltött egy-egy kellemes estét.

a városmajori és a kulich gyula szabadtéri színpad is bezárta kapuját. a városmajorban szeptember 1-én a kakuk marci előadásával a thália színház művészei tartottak záróelőadást. a kulich gyula színpad záróelőadását „twistparádé,, címmel tartotta. a nyári évad értékeléséből kiderül, hogy a 8. kerületi „nyári színpad,, előadásain csaknem 80 000 vendég szórakozott. különösen a társadalmi munkások és a nyugdíjasok számára rendezett esték műsora aratott nagy sikert.

ebben a nyári évadban utoljára csendültek fel a muzsika hangjai szeptember 5-én, a vajdahunyad-vár kertjében is, ahol a 14. kerület rendezésében nyári hangversenyeket rendeztek. mintegy 1 500 zenerajongó hallgatta végig a kapuzáró előadáson a máv szimfonikusok zenekarának hangversenyét./mti/

bb 3. új kamaraműsor bemutatójára készül az állami népi együttes

i ol/tné szb sr

1963. szeptember 14.

az állami népi együttes vezetője, rábai miklós, az együttes vidéki turnéjáról beszélt az mti munkatársának. elmondotta, hogy sikeresen szerepeltek az ország különböző városaiban. első turnéjukon 16 helyiségben 44-szer léptek fel. így többek között kaposvárott, szombathelyen, pápán és sárbogárdon. második körutjukat balatonfüreden kezdték, a balatonkörnyék és tolna megye városaiban tizenkétszer léptek színpadra, majd szegedre látogattak. az ünnepi játékokon kétszer szerepeltek. harmadik utjuk alkalmával többek között cegléden, salgótarjánban, egerben és ózdon összesen kilencszer tapsoltak művészetüknek. legközelebb október 24-én az erkel színházban magyar rapszódia című összeállítással szerepelnek.

/folyt.köv./

-2-

bb 3. /új kamaraműsor... 1. folyt./- szb

az állami népi együttes új kamaraműsort próbál és 16 számból összeállított egész estét betöltő előadásra készül. a bemutatót december 10-én tartják. műsorukon többek között vujicsics tihamér: egy lány balladája, weiner: változatok egy népdalra, kocsár miklós: lézengők című művei szerepelnek. /mti/

.-

bb 4. angolnák a fertő-tóban

vid j szb ká

1963. szeptember 14.

a nyárvége kedvezett a győri halászosoknak: a tavakból és a folyókból két vagon halat fogtak ki, aminek egy részét a komáromi bányavidékeken értékesítették. rövidesen megkezdődik a tavak lehalászása, s ez alkalommal az elektromos halfogókat is munkába állítják. a győri halászosok első ízben próbálkoznak angolnatenyésztéssel az abdai és a fertő-tóban. különösen a fertő-tó alkalmas erre, amelynek ausztriai szakaszán már hosszabb idő óta tenyésztenek angolnát. a kezdeti eredmények nálunk is biztatóak, úgyhogy a telepítést ez évben tovább folytatják. /mti/

.-

-3-

bb 5. majdnem negyvenmillió forint értékű tanszert vásároltak a fővárosi általános és középiskolások - telt üzletek várják az egyetemistákat és főiskolásokat is

i tó/gg/m/vg

1963. szeptember 14.

az általános- és középiskolások tanszervásárlása zömében befejeződött. igényeket minden különösebb zökkenő nélkül kielégítették a papír- és írószertoltok. a fővárosi papír- és írószertolt kereskedelmi vállalat forgalmi adatai szerint július 1- és szeptember 9 között 39 és félmillió forint értékű tanszert vásároltak az általános- és középiskolások részére, majdnem hárommillió forinttal többet, mint tavaly hasonló időszakban.

most az egyetemisták és főiskolások vásárolják tanszereiket és taneszközeiket. a szaküzletek őket is telt polcokkal és raktárral várják s a legtöbb áruféléből az utánpótlás is biztosított. a felsőfoku oktatásban résztvevők tanszerellátása mennyiségileg és választékban is jobb a tavalyinál. körülbelül 50 százalékkal több kockás és vonalas spirálos füzet áll rendelkezésükre, kielégítő az ellátás műszaki rajzlapokból és pauszpapírból is. hétféle körzőkészlet között válogathatnak és zseblogarlécből is bőséges a kereskedelem készlete. a nagy logarléc és a feles rajztábla azonban egyelőre hiányzik, pótlása e hónap végén, a jövő hónap elején várható. nincs elegendő graphos sem. fekete és színes tus korlátlan mennyiségben, tuskihúzó pedig - különféle méretekből - külön is kaphatók.

negyven-ötvenféle, közkedveltté vált műanyagborítós jegyzetömb és nagyalaku átlátszó „genoterm”, irattartó is bőségesen kapható az üzletekben. jegyzeteléshez a keményfedelű spirálos füzetek helyett olcsóbb, vékonyfedelű, nagyalaku vonalas füzetet hoztak forgalomba. a gyűrűskönyvek helyett hatnyolcféle nagyalaku mappát, közöttük az iratok befűzéséhez lyukasztótartóval ellátottat is, árusítanak. a felsőfoku oktatási igények kielégítésére 12-féle iridiumos töltőtoll készlettel rendelkeznek az üzletek. golyóstollakból és írőféléből is megfelelő az ellátás. /mti/

8.40/n

...-

-4-

me

bb 8. fontos történeti munkák jelennek meg a kossuth könyvkiadónál

i bi/tr/m/fm

1963. szeptember 14.

a kossuth könyvkiadónál rövidesen két fontos történeti munka jelenik meg. alexander abusch német irodalomtörténész, az ndk minisztertanácsának művelődési ügyekkel megbízott elnökhelyettese egy nemzet tévutja című könyvében a német nép történetének utolsó négy évszázadát foglalja össze. kritikailag értékeli az adott időszak legfontosabb eseményeit, elemzi, milyen körülmények között fejlődött ki mindaz a reakciós erő, amelyből a német imperializmus táplálkozott és amely hitler uralomra jutását is lehetővé tette. a könyv foglalkozik a német munkásmozgalom alakulásával, kritikával elemzi lassalle szerepét. a mű 1945-ben jelent meg először és azóta nyolc kiadást ért el a német demokratikus köztársaságban.

a nemrég elhunyt roberto battaglia, olasz marxista történész a második világháború című művének első részében a világháború előzményeit, második részében a második világháború történetét taglalja. a szerző leleplezi a mussolini-rendszer nagyozolása mögött meghúzódó gazdasági gyengeséget és kitűnő képet ad az olasz fasizmus ingatag építményéről. a kötetet gazdag illusztrációs anyag egészíti ki. /mti/

...-

bb 9. sikkasztott, üzérkedett - három és fél évi szabadságvesztésre ítélték

i bc/gg/m/sr

1963. szeptember 14.

hoffmann péter pál budapesti lakos festékkereskedői ipar-engedélyének visszaadása után mintegy 400.000 forint értékű árukészletét elrejtette. elhelyezkedett a háztartási bolt vállalatnál és két árudában is dolgozott, mint boltvezetőhelyettes. beosztásával visszaélt, s kihasználta azt a lehetőséget, hogy a raktárkulccsal is rendelkezett: saját árukészletéből több mint 200.000 forint értékű munkahelyén kelendőbb árukra kicserélt. ezenkívül mintegy 250.000 forintot árukba fektetett be: részben abban az üzletben vásárolta meg, ahol dolgozott, másoktól pedig nagymennyiségű sellakot, 350 liter tiszta szeszt vett. 800 kilogramm nitrolakk festéket merksz frigyest, budapesti lakostól vásárolt, aki az anyagot munkahelyéről, a magyar felvonógyárból lopta el.

a fővárosi bíróság hoffmann péter pált jogerősen három évi és hat hónapi szabadságvesztésre, 100.000 forint részvagyonelkobzásra, s áruekobzásra ítélte. merksz frigyest egy évi és hat hónapi szabadságvesztéssel sújtotta a bíróság. /mti/

...-

8.45/n

-5-

me

bb 6. huszezer mázsa őszibarack a sasad termelőszövetkezetből
1 de/sze vm ká 1963. szeptember 14.

a napsütéses budai hegyoldalakon tízezer holdon termelnek gyümölcsöt, ebből mintegy kétezer holdat foglalnak el az őszibarackfák. a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és egyéni termelők tulajdonában lévő kerületekből csaknem hetven és félezer mázsa zamatos, hamvas gyümölcsöt szüreteltek le eddig. a nagymennyiségű őszibarack egy részét exportálták, nagyobb részét pedig a fővárosi üzletek, vásárcsarnokok „nyelték el”.

a budai hegyoldal egyik legnagyobb őszibarackosa a 11. kerületi sasad termelőszövetkezet birtokában van. a gazdaság udvaráról naponta gördültek ki a gyümölcsös ládákkal megrakott teherautók, amelyek a 130 holdnyi őszibarackos frissen szedett termését szállították a fővárosba. eddig csaknem tízezer mázsa sasadi gyümölcs került a budapesti közértekbe, piacokra és vásárcsarnokokba, ugyanennyit adott át a szövetkezet feldolgozásra a hűtőiparnak is.

bár a júliusi, augusztusi szárazság nem kedvezett a baracknak, a sasadi őszibarackosban nem volt ritka a 30-35 dekás gyümölcs sem.
/mti/

bb 7. decemberben mutatják be a nappali sötétség és a szélhámosnő című új magyar filmeket

1 s/hmé vm sr 1963. szeptember 14.

a hunnia filmstúdió most elkészült két új játékfilmjét, a nappali sötétség-et és a szélhámosnő-t decemberben mutatják be a fővárosi és a vidéki mozik.

a nappali sötétség című filmet a hunnia filmstúdióban és tinanyban forgatták. a forgatókönyvet palotai boris a madarak elhallgatnak című regénye nyomán fábray zoltán írta és rendezte. a második világháború idején játszódó történet főszerepeit básti lajos, makay margit, várkonyi zoltán, ladányi ferenc és két főiskolai hallgató, szegedi erika és béres ilona játssza. az operatőr tóth jános.

a hunnia filmstúdió műtermében forgatták a szélhámosnő című, mai tárgyú, egész estét betöltő film felvételeit. a filmet márkos miklós forgatókönyvéből kalmár lászló rendezte. a címszerepet a színház és filmművészeti főiskola elsőéves hallgatója, szilvási anna-mária alakítja. a két férfi főszerepet nagy attila és kállai ferenc játssza./mti/

B.50/n

-6-

bb 10. a tanácsköztársaság ismeretlen emlékei szekszárdon -
44 évvel ezelőtt már ötvennél több termelőszövetkezet alakult volna megyében

vid/tné/m/sr

1963. szeptember 14.

k. balogh jános, a tolna megyei népujság szerkesztője három évi kutatómunkával feltárta és megírta a magyar tanácsköztársaság megyebeli emlékeit. a 260 gépett oldalas dokumentációban az 1919-es események elfeledett, vagy teljesen ismeretlen részleteit hozza nyilvánosságra. a szekszárdi levéltárból előkerült iratokból például kiderült, hogy a megyében ötvennél több földművelő termelőszövetkezet alakult meg 1919-ben. a szerző megtalálta a fűcánkertti termelőszövetkezet alakuló jegyzőkönyvének fogalmazását, amelyet az egyik okmány hátlapjára írt egykori jegyzője grafitceruzával. tolna megyében eddig ez az egyetlen ilyen, s országosan is jelentős dokumentum. a tsz-eket a nagybirtokok cselédeiből alakították, s érdekesség, hogy a volt uradalmi tisztviselők egy részét is felvették a szövetkezetbe. több eredeti levél is bizonyítja a termelőszövetkezetek létrejöttét. soós sándor, a megyei intézőbizottság később mártír elnöke 1919 május 18-án kelt levelében két nappal előbbi helyszíni látogatásának tapasztalataiból tanácsokat és utasításokat ad a kajdaci termelőszövetkezetnek, a hőgyési tsz pedig dohánykiutalást kért a földművelésügyi népbizottságtól a megye intézőbizottsága útján.

érdekes adat az is, mely szerint a tolnai halászsok a vizek államosítását kérték, s kérésük mint törvény, csaknem szó szerint megjelent az 1919-1 május 17-i hivatalos közlönyben. kevésbé ismert, hogy szekszárdon pénzt is bocsájtottak ki a tanácsköztársaság idején. a tanulmány bizonyítja a kispári szövetkezetek megalakítását és a különféle közellátási, egészségügyi és szociális intézkedéseket is, többek között megemlékezik a tolna megyei kastélyokban nyaraló budapesti gyerekekről. a mű leleplezi a tanácsköztársaság megdöntése után a megyében dühöngött ellenforradalmi fehérterror bűncselekményeit és sok új adatot tár fel, különösen a szekszárdi s a simontornyai vérengzésről. felidézi, hogy 1919 augusztusában nagymányokon bányászsztrájk robbant ki, bonyhádron pedig utcai harc zajlott le, amelyeket az ellenforradalmi korszak igyekezett elfeledtetni.

a fényképekkel és fotokopiákkal is illusztrált dokumentációs mű a tolna megyei tanács kiadásában az év végéig nyomdába kerül. /mti/

B.59/n

-7-

bb 11. két szoba összkomfort orvosnak kiadó

vid/tné/m/sr

1963. szeptember 14.

a csongrád megyei nagytökén különleges jubileumhoz érkeztek. második éve, hogy felépítették többszáz ezer forintos költséggel a falu korszerű új orvosi rendelőjét és a két szoba összkomfortos orvosi lakást. fürdőszoba, ipari áram, cserépkályha, egyaránt megtalálható a szép szolgálati lakásban, amelyhez kis kert is tartozik. a rendelőben mégis a községbe csak időnkint kijáró orvos gyógyítja a betegeket. a lakás még ma is üresen áll, senkinek sem nyerte meg annyira a tetszését a falusi környezet, hogy nagytökén végleg letelepedjék. az orvoslakás elkészülte után két évvel sincs tehát a falunak olyan orvosa, akit minden időben felkereshetne a lakosság.

ezen a helyzeten akar most változtatni véglegesen a községi tanács. szerződést kötött az egyik falubeli 18 éves leánnyal, Lovas Ilonával, aki vállalta, hogyha megszerzi az orvosi diplomát és, ha végzett a községben telepszik majd le. a tanács tanulmányai befejezéséig havi 300 forintos ösztöndíjat ad Lovas Ilonának, addig azonban, amíg az orvosjelölt fiatal leány végez az egyetemen, a két szoba összkomfort továbbra is kiadó. /mti/

---

bb 12. dus fütermés a hortobágy „legvadabb„ részén

vid/j/m/ká

1963. szeptember 14.

a hortobágy „legvadabb„ részén kezdett kísérleteket négy esztendővel ezelőtt milkovich géza, a debreceni agrártudományi főiskola kutatója a pusztai ősgyepek fűhozamának növelésére. évtizedeken át alig 3 mázsa széna termett holdanként ezen a részen, s júniusban már kiégtek a legelők. a kísérleti parcellákon csaknem 40 féle változatban műtrágyával és öntözéssel próbálkoztak, kiváló eredménnyel. ott emelkedett a legjobban a fűhozam, ahol 5-5 mázsa műtrágya-adagolás mellett háromszor árasztották el vízzel a legelőt. a műtrágyázás és az öntözés révén több mint tízszeresére emelkedett az ősgyepek fűhozama: a korábbi 3 mázsa helyett 30 mázsát takarítottak be ezen a részen. az öntözéses legelőn 160 napig legeltethetik az állatokat. /mti/

9.05/n

-8-

bb 18. tízenötezer tonna nyersvasat kaptunk kölcsön az ndk-tól - a diósgyőri egyes kohó október 1-én, az ózdi nagyolvasztó december elején ismét megkezdte működését

i sl/sze vm vg

1963. szeptember 14.

a vaskohászatnak ideai terve teljesítéséhez szinte egész évben jelentős akadályokat kellett áthidalnia. a nagy tél szállítási nehézségei után a diósgyőri egyes kohó robbanása csökkentette a nyersvasutánpótlást. az exportra szánt hengerelt áru gyártása egyes külföldi rendelések elhuzódása miatt késlekedett, egyéb zavarok ugyancsak lassították a hengerdek munkáját. a vaskohászat az első felévet elmaradással zárta, az adósság gyors törlesztésére azonnali intézkedéseket tettek. a német demokratikus köztársaság értékes segítségét nyújtott azzal, hogy kölcsönadott 15.000 tonna nyersvasat, amit jövőre kell visszaadnunk, így az acélművek a megrongálódott diósgyőri egyes kohó és az átépítés alatt levő ózdi nagyolvasztó leállása ellenére ismét rendelkeznek megfelelő alapanyaggal. a kohóépítők is meggyorsították munkájukat, a diósgyőri nagyolvasztót október 1-én, az ózdit pedig december első napjaiban üzembe helyezték.

a külföldi rendelések az utóbbi hetekben sorra megérkeztek, az idén több mint 700.000 tonna hengereltárut exportálunk a világ legkülönbözőbb országaiba. az év második felében 90.000 tonnával több hengereltárut kell gyártani, mint az első felévben, s az összes arra alkalmas hengerversort igénybe veszik a munka elvégzéséhez. különösen a diósgyőri és az ózdi kohások vállaltak jelentős többfeladatot, hogy a vaskohászat teljesíthesse éves kötelezettségeit.

kohászatunk vezetői az exporttal kapcsolatos üzletkötések nehézségein okulva, újabb lépéseket tettek a gyártmányok korszerűsítésére, nemzetközileg versenyképes hengereltáruk kibocsátására. ózdon és a lenin kohászati művekben meggyorsították az úgynevezett könnyített hengerelt szelvények gyártásának előkészületeit, ami lehetővé teszi, hogy legkésőbb a jövő év második felében már a jelenleginél mintegy 15 százalékkal könnyebb és mégis azonos teherbíróképességű acélszerkezeteket bocsássonak a vásárlók rendelkezésére. a salgótarjáni hidegszalaghengerműben ampullareszelők, dinamó lemezek fémfűrészek, rugók gyártására alkalmas különleges acélszalagok előállítását készítik elő. a december 4. drótművek olyan nagyszilárdságú betonacélhuzalok gyártására rendezkedik be, amelyeknek minden négyzetmillimétere 160-180 kilós terhet is elbírnak. a dunai vasműben borsodnádásdon, diósgyőrött és csepelen rozsdamentes és saválló acélok mielőbbi tömeges gyártását szorgalmazzák, s az első 300-400 tonna különleges acél még ebben az évben elkészül.

/folyt.köv./
9.10/n

-9-

/bb 18. tizenötezer 1.folyt./vm

a magyar vaskohászat, készülő új termékeiről katalógus útján tájékoztatta a magyar feldolgozóipart és a külföldi vásárlókat, a rendelések áramlása már meg is kezdődött, s a jövő évi műszaki és termelési terveket már úgy állítják össze, hogy az új igényeket is kielégíthessék./mti/

- . -

bb 19. magyar gyártmányú futódarukat rendelt a svéd trolhatan nohab cég

i sl/sze vm vg

1963. szeptember 14.

minden nagyobb szerelvénynek egyik legfontosabb felszerelése a mennyezet alatt sinen futó daru, amelynek nagyrészt hazánkban a ganz-másvag hidgyára készíti. öt-tíz-tizenöt tonnás emelődaruinak jóhíre külföldre is eljutott, s nemrég a svéd trolhatan nohab cég is rendelt három 15 tonnás darut a hozzá tartozó teljes felszereléssel együtt. az elsőt most szerelik a svéd cég mozdonygyárában, át vételkor nagy elismeréssel nyilatkoztak a gép konstrukciójáról és minőségéről. a napokban a második daru is elkészült, a harmadikat szintén még ebben a hónapban átadják./mti/

- . -

bb 21. új típusú kávéfőzőgépeket szállít a szovjetunióba a mosonmagyaróvári fémfeldolgozó vállalat

vid gk vm szf

1963. szeptember 14.

nemcsak belföldön, hanem a határokon túl is ismertek a mosonmagyaróvári fémfeldolgozó vállalat modern kávéfőzőgépei. most a korábbi típusokon kívül új szerkezetű gépeket készít a gyár. a mpress elnevezésű új kávéfőző gépből a júliusi 25-ös kis széria után most már havonta százat gyártanak. az új típusú kávéfőző tet-szetős, modern vonalú. a kivilágított vízszintmérős, négycsapos hidraulikus fejjel működő, egyenként 24 ezer forint értékű gépből az év végéig 540 darabot szállítanak szovjet megrendelésre./mti/

- . -

bb 22. légkondicionált raktár, tartósító üzem épül szombathelyen

vi j vm ká

1963. szeptember 14.

a szövetkezetek vas megyei értékesítő központjának sok gondot okoz a felvásárolt áru tárolása, mivel nem rendelkeznek megfelelő raktárhelyiséggel. szombathelyen például 40 helyen, főleg bérházak pincéiben raktároznak.

/folyt.köv./

9.15/n

-10-

Me

/bb 22. légkondicionált.....1.folyt./vm

ezen az állapoton kívánják most változtatni, s 12 millió forintos beruházással a szombathelyi vasútállomás mellett korszerű, hollandi típusú, légkondicionált raktárt létesítenek. ugyanitt épül fel egy 40 vagon befogadó képességű tartósító üzem is. az új létesítmények építését a tervek szerint az ősszel kezdik meg, az iparvágányok lefektetéséhez azonban máris hozzáálltak./mti/

- . -

bb 20. érdekes ipartörténeti dokumentumot találtak borsod megyében

vid gk vm szf

1963. szeptember 14.

érdekes ipartörténeti emlékre bukkant a borsod megyei tanács tervező irodájának két munkatársa, dr. jóó tiber és pazár miklósné. levéltári kutatásaik során megtalálták az egykori edelényi ötkerekű vizimalom tervrajzait.

régi történeti források szerint borsod megyében a tizennyolcadik században több mint 120 vizimalom működött, elsősorban a bükki és a csereháti patakok mentén, de egyet sem hajtott öt kerék. az 1776-ból fennmaradt rajzok szerint a bódva-patak vizével hajtott vizimalom két épületből állott. ezek közé vezették be a patak vizét, amely öt nagyméretű fakereket mozgatott. a kerekek és az épület elhelyezését perspektivikus rajz szemlélteti, amelyhez a meghajtóművet és az örlőkövek elrendezését mutató szerkezeti rajz, valamint a zsiliprendszert ábrázoló műszaki rajz tartozik. az észak-magyarországon egyedülálló ötkerekű vizimalom az egykori edelényi uradalomé volt.

a helyszíni azonosítás szerint megállapították, hogy a malom egyik épülete ma is áll, az egykori hajtóművek és örlőkövek ma is a csaknem 200 éves rajz szerint vannak benne elhelyezve.

most tovább folytatják a kutatásokat az egykori edelényi cukorgyárra vonatkozó iratok felkutatására. ez az alkotmány tsz jelenlegi majorjának helyén működött, s korábbi források szerint az ország legnagyobb cukorgyára volt az 1800-as években./mti/

- . -

9.20/n

-11-

Me

bb 13. átmenetileg gyulán készül a „csabai,, az eddiginél nagyobb mennyiségben

vid/gk/m/szf

1963. szeptember 14.

a közelmúltban átszervezték a békés megyei husipari vállalat üzemelt. korszerűtlensége miatt megszüntették az orosházi vágóhidat. a békéscsabai üzem a tavasszal korszerűsítik. erre az időre a munkák legnagyobb részét csabáról áttelepítik a nemrégiben újjáalakított, nagy mértékben kibővített gyulai husüzembe. a békéscsabai vágóhid rekonstrukciója után az egész megyét a csabai üzem látja el tőkehussal és hentesáruval. a gyulai kolbászgyárban most minden fogyasztót érdeklő munkához kezdenek: a múlt évben hat vagonnal gyártott igen kedvelt csabai csipős paprikás szalámi gyártását megsokszorozzák, s a jövő évben 35-40 vagonnyit adnak át a kereskedelemnek. természetesen nagy mennyiségben gyártják a világhírű gyulai kolbászt is. ebből tavaszig 150 vagonnyit szállítanak.

békés megye ilyen módon központosított husipara igen korszerű gyulai és békéscsabai üzemével fennakadás nélkül el tudja majd látni a vásárlóközönséget meg a külkereskedelmet a kedvelt gyulai és csabai kolbásszal. /mti/

---

bb 14. jó ut épül kőszeg és sopron között

vid/gk/m/szf

1963. szeptember 14.

a legtöbb budapesti, alföldi és más vidékről, valamint külföldről érkező kiránduló a nyugati határvidéken elsősorban sopronra és kőszegre kíváncsi. sopronból azonban nehéz autóval, vagy autóbusszal kőszegre utazni, mert rossz a két várost összekötő közvetlen út. jelenleg előbb szombathelyre kell mennie annak, aki kőszegre akar jutni. ez az állapot hamarosan megszűnik. megkezdik az út felújításának tervezését, s jövőre elkészül a fontos utszakasz. /mti/

---

bb 15. a cél a járóbeteg-ellátás színvonalának emelése - kedvező tapasztalatok az irányított betegrendelésben

i ms/gk/m/sr

1963. szeptember 14.

az egészségügyi minisztérium egyik fontos feladatának tekinti a járóbeteg-ellátás színvonalának emelését. ez a kérdés milliókat érint. tavaly például a fővárosban 22 millió, vidéken 24 millió volt a rendelőintézetek betegforgalma.

/folyt.köv./
9.25/n

-12-

Me

bb 15. /a cél a ... 1. folyt./ m

a rendelői zsúfoltságának megszüntetésére, a várakozási idő csökkentésére és a szakorvosok munkaidejének egyenletesebb kihasználására 1958-ban először a fővárosban bevezették az úgynevezett irányított betegellátást. ennek lényege, hogy a beteget előzetes jelentkezés alapján meghatározott időpontra hívják be a rendelőbe, ahol ugyiszólván várakozás nélkül hozzájut a szakorvosi ellátáshoz. budapesten ma már az összes szakrendelő ilyen alapon dolgoznak és a tapasztalatok nagyon kedvezőek. 1958-hoz képest körülbelül 20 százalékkal kevesebben keresik fel a szakrendelőket, s a munka egyenletesebb lett. még a csúcsforgalmi időkben is csökkent a rendelőintézetek zsúfoltsága, mert a betegek jó részét az eddig holtidőnek számított kora délutáni órákban vizsgálják és kezelik. mindez nyugodtabb, színvonalasabb betegellátást eredményezett.

a három orvosegyetemi városban - szegeden, pécsen és debrecenben - a helyi szakorvosi rendelőintézeteket a városi, a klinikai rendelőt pedig a falusi betegeknek tartják fenn 1960 óta. ez természetesen nem jelenti a városi lakosság háttérbe szorítását, mert az arra rászoruló betegeket a szakrendelőből továbbra is átirányítják a klinikára. a falusi betegeket a körzeti orvosok a közlekedési lehetőségek figyelembe vételével megállapított időre küldik be.

a szolnoki rendelőintézetben tavaly kezdődött el az irányított betegellátás, abból a célból, hogy a tapasztalatokat a rendszer országos továbbfejlesztésében is hasznosítsák. az irányított rendelőt itt is gondosan egyeztetették a közlekedési lehetőségekkel. az orvosok tapasztalatai, a betegek túlnyomó többségének véleménye kedvező. előreláthatólag még az idén miskolcon és több más megyeszékhelyen is bevezetik a korszerű betegellátásnak ezt a módját. /mti/

---

bb 16. átadták afrika első magyar vízművét

i sb/lk/m/vg

1963. szeptember 14.

az országos vízügyi főigazgatóság a napokban kapta meg a guineában dolgozó magyar szerelők jelentését dinguiraye város vízművének átadásáról. afrikában ez az első vízmű, amely magyar tervek alapján épült és magyar berendezésekkel működik.

/folyt.köv./
9.34/n

-13-

Me

bb 16. /átadták afrika ... 1. folyt./ m

a trópusi időjárás megnehezítette a magyar szakemberek munkáját. 40-50 fokos hőség akadályozta a szerelést. az új vízmű mégis elkészült öt és fél hónap alatt, s négy nappal a vállalt határidő előtt megkezdődött a próbaüzemelés is.

a magyar vízmű 3,5 kilométerről szállítja a városnak a kebala patak megtisztított vizét. sok fáradságtól kíméli meg a lakosságot, mert eddig gyalogszerrel, korszóval hordták a patak tisztítatlan vizét a néger asszonyok. most viszont naponta 230 000 liter egészséges ivóvizet kap a város lakossága a vízmű 40 utcai csapjából. a vízügyi tervező iroda műszaki tervei alapján a veszprém megyei víz- és csatornamű vállalat szakemberei építették fel a tisztítóművet és a vízművet. a szerelők már a próbaüzemelés első tapasztalatairól is beszámoltak jelentésükben. a vízmű - a külföldi szakemberek véleménye szerint is - kitűnőre vizsgázott. a gépek kifogástalanul működnek és nagyon jól bevált az elemekből összerakható épületek szigetelése és szellőztetése; mert a trópusi forrás ellenére is csupán 20 fok meleg van a helyiségekben. a próbaüzemelés most már hamarosan befejeződik. szeptember végére visszatérnek a magyar szerelők, csupán egy szakember marad tovább, hogy megtanítsa a guineai munkásokat a berendezések kezelésére. /mti/

...-

bb 26. országos dalostalálkozó, népitánc-fesztivál, Lovas- és kocsiverseny kecskeméten - nagyszabású szüreti napok az „aranyhomokon”,

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 14.

vidám szüreti felvonulásokra, táncmulatságokra készülnek a fiatalok a kiskunsági homokvidék falvaiban, városaiban, izsák, tiszakécske, soltvadkert, helvécia, kunfehértó, csengőd, bácsalmás - mind egy-egy nagy szüreti mulatság színhelye lesz az idén is.

a megye székhelyén, kecskeméten, szeptember 26-tól-29-ig gazdag ünnepi programmal köszöntik majd az „aranyhomok”, új termését. a szüreti napokon több országos rendezvény színhelye lesz a híres város. többek között kétnapos dalostalálkozót rendeznek a legjobb hazai kórusok részvételével. a megyei tánccsoportok fesztiváljára mintegy 700 népitáncos vonul fel. ezenkívül várostörténeti, kórusmozgalmi és mezőgazdasági kiállítás nyílik. nagy érdeklődés előzi meg a szüreti napokon megrendezendő országos Lovas- és fogatversenyt. /mti/

...-

9.40/n

-14-

me

bb 23. 30.000 családi terv alapján készülnek az idén a termelőszövetkezeti tervek baranyában

vid j vm ká

1963. szeptember 14.

a családi tervezés módszere, amely a baranya megyei belvárdgyulán született, kiállta az idők próbáját. a 6000 holdas közös uttsz-ben immár az ötödik termelési terv készül az idén a tagok által előzőleg összeállított „kis tervek”, alapján. a módszer lényege: minden család felméri, hogy a következő évben mennyi munkát tud vállalni a közösen, ennek fejében mekkora jövedelemre számíthat és azt mikor, milyen formában akarja megkapni. az elmúlt évek során a belvárdgyulai kezdeményezés elterjedt ugyan a megyében, de nem kellő mértékben. ennek oka az volt, hogy a termelőszövetkezetek nem ismerték a családi tervezés „technikáját”, a megyei tanács most a községi tanács tagok segítségével terjeszti el a jól bevált módszert. ezekben a napokban a tanács tagok száza ismerkednek meg részletesen a családi tervezéssel, majd felkeresik a választókerületükben lakó szövetkezeti tagokat és velük közösen csinálják meg a „kisterveket”, a következő hetekben mintegy 30.000 családi terv készül a baranyai falvakban. október 15-ig ezek alapján állítják össze a közös gazdaságok 1964-re szóló előzetes termelési terveit. ilymódon a tsz tervezés valóban társadalmi jellegűvé válik, a tagok alaposan megismerik a gazdaság feladatait és azokat még inkább a magukénak érzik.

az eredeti belvárdgyulai módszert egyébként továbbfejlesztették: a családi tervekbe beleveszik a háztáji állatállományt is. a legtöbb termelőszövetkezetben ugyanis ma még nincs megoldva a háztájiban tartott állatok takarmány-ellátása. most segítenek ezen a problémán. a közös termelési tervek összeállításánál figyelembe veszik a családi tervekben szereplő háztáji állatállományt és biztosítják számukra a szükséges takarmányt. /mti/

...-

bb 24. újabb 27 külterületi utcában épül pormentes makadám utbaján

vid tné vm sr

1963. szeptember 14.

baja fürdőváros idegenforgalma évről-évre növekszik. a látványosságokban gazdag délvidéki város még nem minden tekintetben felel meg az idegenforgalmi követelményeknek. a városi tanács ezekben az években főleg a közművesítésre fordít nagy gondot. az idén összesen mintegy husz kilométer hosszú cementlapos járda építését fejezik be a mellékutcákban, 3000 négyzetméter területen pedig új utburkolatot kapnak a város utcái. a parkokat 20.000 négyzetméterrel növelték. jövőre újabb 27 külterületi utca kap pormentes makadám utat. e munkákra állami erőből 7 millió, községfejlesztési alaphól pedig további 1 millió forintot költenek. /mti/

...-

9.59/n

-15-

me

bb 17. a magyar hidak háromnegyed részét az eddigi hat-hét hónap helyett másfél hónap alatt is meg lehetne építeni

t z/lk/m/vg

1963. szeptember 14.

hidépítésein időtartamát az esetek tulnyomó nagy részében az eddiginek körülbelül negyedére lehetne csökkenteni. a gyors hidépítési módszert, az utügyi kutató intézet szakemberei baksay zoltán mérnök, osztályvezető irányításával dolgozták ki.

ez az építkezési mód, amely a nálunk évente épülő átlag 550 hid közül körülbelül 400-nak az építésénél alkalmazható, a munka meggyorsítását az előregyártott elemek felhasználásával éri el, mind az alapozási, mind a „felszerkezeti”, munkáknál.

az alapozásoknál az eddig gyártott egy és az ennek továbbfejlesztéseként most megtervezett újabb öt betonidomból - amelyek eddig hulladékként kezelt anyagból állíthatók elő - minden gyakorlatilag számbajövő pillér - és hidfőkeresztmetszet kialakítható. az egyes elemeket úgy lehet egymásra rakni, mint a téglákat.

az intézet javaslata szerint ezeket a hidfőket és pilléreket célszerűbb nagy átmérőjű, de belül üreges, szintén előregyártott beton csőcölöpökre építeni, mert ezekből körülbelül negyedannyira van szükség, mint a régi tömör, de jóval vékonyabb cölöpökből. minthogy pedig a szovjet szakemberek már kidolgozták az eljárást az ilyen csőcölöpök toldására és süllyesztésére, esetenként az egész pillért is kizárólag csőcölöpökből lehet megépíteni.

végül a hidtest - az ugynevezett felszerkezet - építéséhez is rendelkezésre állnak már az előregyártott elemek. ezekkel minden különösebb nehézség nélkül lehet olyan hidat is építeni, amely az átívelendő folyót, utat, vasutvonalat akár 30 fokos hegyesszögben keresztezi.

ilyen hidépítésnél valami kevés helyszíni betonozás is csupán a felszerkezet elemeinek összekapcsolásához kell, a hid összes többi részénél azonban minden ilyen munka a zsaluzással együtt teljesen felesleges. nincs szükség állványozásra, rengeteg faanyagot és munkaidőt lehet megtakarítani, és természetesen a szállítási szükséglet is a minimumra csökken.

igaz, hogy ennek a módszernek az alkalmazásához megfelelő mennyiségű mozgódarura és országosan mintegy nyolc-tíz vibrációs cölöpverőre van szükség, ennek ellentétéleként azonban a hidépítés ideje az eddigi hat-hét hónapról körülbelül másfél hónapra csökkenthető. /mti/

10.06/n

-16-

bb 25. kétéves titkárnőképző tanfolyamot indít a tit győrtt

vid tné vm sr

1963. szeptember 14.

az országban elsőnek a fővárosban indult titkárnőképző tanfolyam. a józsef attila szabadegyetem tapasztalatainak felhasználásával októbertől a győr-sopron megyei tit szervezet is indít kétéves tanfolyamot a jövő titkárnői számára. a tanfolyam résztvevői félévenként heti három órai oktatásban részesülnek, amelyen ügyviteli, üzemgazdasági, nyelvhelyességi ismereteket tanulnak. a tanfolyam célja továbbá, hogy emelje a hallgatók általános műveltségét. a tanfolyam semmiféle iskolai végzettséget nem helyettesít. a hallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után igazolást kapnak elvégzéséről. a tit új tanfolyama iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, elsősorban a már gyors-és gépirői munkakörben dolgozó nők körében. /mti/

bb 28. a szombathelyi cipőgyár ujdonsága a „kihajtott galléru”, női csizma

vid te vm szf

1963. szeptember 14.

a szombathelyi cipőgyár is megkezdte a divatos női téli csizmák gyártását. a harmadik és a negyedik negyedévben 50.000 párat ad a cipőboltoknak fehér, barna és drapp préselt marhabox felsőrésszel. a csinos lábbelik különböző sarokmagassággal készülnek, hogy minden korosztály az izlésének megfelelőt vásárolhassa. vízhatlan talppal látták el a csizmákat s belsejüket fehér műszőrmevel bélelték. tetszetős fazont ad a divatos téli lábbeliknek a kihajtott fehér szőrmegallér. ára páronként 480, illetve 450 forint. az első szállítmány már megérkezett a cipőboltokba. /mti/

bb 30. csőkutas öntözés műanyagcsővel

vid j vm ká

1963. szeptember 14.

a járszágban, ahol a kedvező talajvizadottságot kihasználva nagy területen alkalmazzák a csőkutas öntözést, érdekes és hasznos kísérletet kezdett sárközi jános, a szolnok megyei tanács hidrogeológusa. a 10-14 méter mélységű kutak vizének kiemeléséhez eddig drága acélcsöveket használtak a szövetkezetek. a fiatal szakember most műanyagcsővel helyettesíti az importból származó acélcsöveket. az első kísérletek igazolták a feltevést: a műanyagcsöveket nem támadja meg a talajvíz, fölöslegessé válik az acélcsöveknél használatos szigetelés. a műanyagcső 40 százalékkal olcsóbb, így egy-egy kútcsoportnál 40.000-50.000 forintot takaríthatnak meg a szövetkezetek. /mti/

10.15/n

-17-

bb 27. gyorsan fejlődnek bács megye fiatal községei
vid tné vm sr 1963. szeptember 14.

bács megyében több olyan település van, amely tanyaközpontból fejlődött községgé, s 8-10 évvel ezelőtt kapott önálló tanácsot. az új falvak az utóbbi években gyors fejlődésnek indultak. bocsán az üzletekben, és az iskolákban nemrégiben gyulladt ki a villany. befejezéshez közeledik az új négy tantermes általános iskola építése, s még az idén korszerű lakást és rendelőt kap a falu orvosa. jövőre vízmű, 1965-ben pedig modern művelődési otthon épül. a belterületen évente átlag huszan építenek családi házat a volt tanyai házakból.

fejlődés tapasztalható hetényegyházán is, ahol már új iskolában tanulnak a gyerekek, korszerű művelődési otthonban szórakozhatnak a fiatalok s egyre több lakásba vezetik be a villanyt. rövidesen 40 gyerek ellátására alkalmas napközi otthont, a falu fiataljainak kérésére pedig sportkombinátot épített a helyi tanács. a művelődési otthon bővítésére és ruhaházzal bővítik jövőre. a megye harmadik új községe, petőfiszállás fejlesztésére ötéves tervet dolgozott ki a helyi tanács. a múlt években itt művelődési otthon, törpevízmű, iskola, tanácsháza épült, s kényelmes lakást biztosítottak az orvosnak. 1965-ig ennek a falunak is teljesen kiépül a központja. az országutól a tanácsházáig mintegy két kilométeres bekötőutat létesítenek. megjavítják a falut keresztül-kasul szelő homokutakat, kiépítik a vízvezeték-hálózatot, parkosítanak, fásítanak. a petőfiszállásiak évente átlag százezer forint értékű közös munkával járulnak a faluközpont fejlesztéséhez. a helybeli termelőszövetkezetek külön társadalmi munkabrigádja segíti az építkezéseket.
/mti/

bb 33. angliába „utazik”, a szatmári szilva

vid j vm ká 1963. szeptember 14.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezetei kitűnő minőségű és gazdag szilvatermést takarítottak be ezekben a napokban. a terméstől roskadozó fákról 800 vagon gyümölcsöt szedtek le és raktak hűtőházi ládába. a szilva nagy része exportra is alkalmas. a világhíres szatmári szilvák, a penyigel és a kék szilva, igen keresettek a nyugati államokban, s több mint 180 vagonnal már el is szállítottak a külföldi megrendelőknek, az automata gépsorokkal felszerelt nyíregyházi tároló- és hűtőházban most készítik elő az angliába induló szilvaszállítmányokat. előreláthatólag mintegy 80 vagon különleges zamatu muskotályszilvát küldenek a szigetországba.
/mti/

10.20/n

-18-

bb 29. az általános iskola 7-8. osztályába jelentkező dolgozók részére 80 helyen szerveznek előkészítő tanfolyamokat borsod megyében

vid/fm/tné/m/fm

1963. szeptember 14.

a borsod megyei tanács művelődési osztálya messzemenően gondoskodik arról, hogy a tanulás a felnőtt lakosság körében mielőbb tömegmozgalommá váljék, és 1975-ig mintegy 110.000 dolgozó végezze el az általános iskola nyolc osztályát. ennek érdekében a pártbizottságok és a tömegszervezetek széleskörű felvilágosító munkába kezdtek. az eredmény máris jelentkezik. az idén például csaknem 13.000 dolgozó „iskoláztatnak be”, - több mint kétszeresét az elmúlt éveknek. ezeknek a felnőtteknek többsége azonban az elemi iskola hat osztályát a felszabadulás előtt végezte el, s azóta a tanult anyag nagyrésztét elfelejtették. ez pedig megnehezíti a nyolc osztály sikeres elvégzését, amán most egy hasznos kezdeményezéssel változtatnak. azoknak a dolgozóknak, akik jövőre iratkoznak be az általános iskola hetedik, nyolcadik osztályába, január 1-től a megye több mint 80 községében és ipartelepén előkészítő tanfolyamokat rendeznek. a 60 órás tanfolyamokon a továbbtanulásra jelentkező felnőttek átismétlik a legfontosabb alapismereteket - számtanból, fizikából és a magyar irodalomból. a tanfolyamokat mindenütt szakképzett pedagógusok vezetik.

a dolgozók továbbtanulását segítik majd a művelődési otthonok is. ezekben októbertől tanulóköröket és korrepetálásokot szerveznek. ezenkívül az iskolákban tanult anyagot figyelembe véve szellemi vetélkedőket, irodalmi műsorokat és filmvetítéseket tartanak a továbbtanuló felnőttek részére.
/mti/

bb 31. mezőgazdasági talajtérkép készült szolnok megyéről

vid/j/m/ká

1963. szeptember 14.

szolnok megye az ország egyik legváltozatosabb talaju megyéje. a tiszamenti termékeny öntésföldek, homok-, vályog- és agyagtalajokkal, valamint szikes területekkel változatosnak. a hagyományos mezőgazdasági kísérleti intézet üzemgazdasági csoportja most elkészítette a megye mezőgazdasági talajtérképét. a térképen pontosan meghatározták a megye területén található talajok típusait, tápanyag-tartalmát; megjelölték, hogy a különböző talajok milyen tápanyag-utánpótlást igényelnek, és milyen növényfélék nagyüzemi termelésére alkalmasak.

/folyt.köv./
10.30/n

-19-

bb 31. /mezőgazdasági ... 1. folyt./ m

a tudományos felmérés szerint a szolnok megyei talajok nyers tápanyagokban gazdagok, ezért jelentős részük, elsősorban a mezőszéki talajok, a legigényesebb kulturnövények termesztésére is alkalmasak. a talajtérkép - amelyet már átadtak a gyakorlatnak - meghatározza a talajjavítás irányát is. a tervek szerint 1980-ig 100.000 hold területet javítanak meg meszezéssel, valamint digózással. /mti/

...

bb 32. befejezték az ideai táci ásatásokat - rendkívül gazdag anyag került elő - kialakítják a táci szabadtéri múzeum környékét

vid/tné/m/sr

1963. szeptember 14.

a hatodik éve tartó római kori feltárások a fejei táci község határában az idei különösen eredményesek voltak. az egykori gorsium nevű római város egyik főutcájában a feltárások egy nagyméretű gazdasági épületet hoztak napfényre, amelynek deszkafalai voltak és téglapadlója. az épület mellett nagymennyiségű vasdarabot és egy kemencét találtak, ami kovácsműhelyre enged következtetni. a munka további szakaszán egy szép kivitelű diszkut - nympeum - került elő, kváderkövekből kirakva. megtalálták a kúthoz tartozó ólomcsövet is, amelynek kiöntője felett két vízi istenséget ábrázoló dombormű helyezkedett el. a kut csaknem teljes épségben megmaradt, leomlott felső részének finoman faragott párkányát is megtalálták a medencében. a harmadik-negyedik századbéli épület alatt a kutatás több első-második századkori falusias jellegű putrit tárt fel.

a több négyzetkilométer területű település feltárását a jövő évben is folytatják. az ásatás alatt párhuzamosan a tél beálltáig rendezik a feltárt falak konzerválását. még az ősszel parkoló helyet létesítenek az ásatás mellett, mert a szabadtéri múzeumhoz vezető bekötő-ut megépítése után a látogatottság nagyarányú növekedésére számítanak. a fejei megyei tanács a látogatók ellátására vendéglátó pavilon felállítását határozta el a szabadtéri múzeum közelében. a kiállított emlékeken kívül a jövő évben kisebb csarnokot emelnek, ahol az ásatások idején előkerült legszebb és legfontosabb tárgyakat a nézők a helyszínen megtekinthetik. a szabadtéri múzeumot, amelyet már eddig is több mint tízezeren tekintettek meg, a jövő évben avatják fel ünnepélyesen. /mti/

...

10.35/n

-20-

me

bb 35. új vegyszerrel „kapálhatják”, a földeket - itt a kukorica gyomirtó „testvére”, a sokoldalú merkazin

vid j vm ká

1963. szeptember 14.

a veszprémi nehézvegyipari kutató intézet és a növényvédelmi kutató intézet szakemberei két évvel ezelőtt nemzetközi érdeklődést kiváltó kísérleteket folytattak az ugynevezett triazin típusú gyomirtó szerekkel. a hungazin néven előállított vegyitermék azóta már széleskörűen elterjedt a magyar mezőgazdaságban, s alkalmazásával lehetővé válik a kukorica kapálás nélküli gyomtalanítása. dr. raskai béla, andriska viktor, dr. matolcsy györgy és görög lászló, a kutató vegyész-csoport tagjai most újabb triazin típusú gyomtalanítószer „receptjét”, dolgozták ki, s az új vegyületnek a merkazin nevet adták.

az új kémiai anyagot, amely a hungazin „testvére”, sikerrel próbálták ki a sok munkát igénylő zöldes kertekben, elsősorban a sárgarépa-és a petrezselyem-veteményekben, de kiváló eredmény érhető el a merkazinnal a burgonya-, a napraforgó-, a bab-és a borsóföldeken is. feltűnő hatásosságát azzal magyarázzák, hogy a szer megszünteti a növények fotoszintézisét, tehát lehetetlenné teszi a cukor típusú vegyületek felépítését széndioxidból és vízből. a szintézis kimaradása a gyom pusztulását eredményezi.

az új kémiai anyag a talajban levő mikroorganizmusok hatására hamarosan elbomlik, közömbös vegyületekké alakul át. ez a folyamat a gyomok elpusztítása után játszódik le, legkésőbb egy évig tart, s a következő mezőgazdasági évadban már nyomát sem találni a földben a merkazinnak. a hungazin elbomlásához viszont csaknem 2 év szükséges és a hosszabb utóhatás a szakemberek szerint - a megfelelő óvintézkedések elmulasztása esetén - káros lehet. a két vegyszer tulajdonságainak további összehasonlításánál a merkazin javára írható, hogy hatása ötször-hatszorta nagyobb a hungazinnál, s ez csökkentheti a védelem költségeit. az ország különböző területein végzett szántóföldi kísérletek alapján az új terméket a hungazinnal elegyített formában a kukoricások védelmére is ajánlják.

a kutató csoport kísérletei után a chinoin gyógyszer-és vegyitermékek gyárában évi 60 tonnás kapacitású üzemet létesítettek, ahol megkezdtek a termelő munkát. a merkazint előállító nagyüzemet a nitrokémia ipartelepeken építik majd fel, a hungazint gyártó üzem szomszédságában. /mti/

...

10.40/n

-21-

me

bb 34. jövőre 120 millió forintot költenek a dunaujvárosi papírgyár építésére - elkészült a nyersanyagraktár első része, jól haladnak az osztályozó és a készáruraktár munkái

vid/hné/m/szf

1963. szeptember 14.

munkáshiány miatt eddig vontatottan haladt a dunaujvárosi papírgyár építése. az utóbbi hetekben azonban létszám-erősítést kaptak az építők. a nyersanyagraktár első részének munkálatait a napokban befejezték. a szovjetunióból érkező gépeket a szerelésig itt helyezik el. ütemterv szerint halad az osztályozó és készáruraktár építése, egy hosszú csőalagut első szakasza pedig már teljesen kész.

a könnyűipari beruházási vállalat, az iparterv, a könnyűipari tervező iroda, valamint a 26-os építőipari vállalat megegyezett az eddigi építési elmaradások pótlásában. mindent elkövetnek, hogy a papírgyárat a terv szerinti határidőre, 1965 júniusára átadhassák üzempróbára. az építő vállalatnak jövőre 120 millió forintot meghaladó értékű munkát kell elvégeznie a papírgyárban. az üzemi épületeken kívül munkásszálló és 126 lakás is épül a gyár magános és családos dolgozóinak. a dunai vasműből a papírgyárig vezető víz-, gőz- és elektromos áram vezetéket is megépítik jövőre. a beruházók, tervezők és építők közös célja az, hogy egy év múlva, 1964 szeptemberében megkezdhessék a papírgyártó gépek szerelését, s 1965 júniusában pedig átadhassák a gyárat próbatermelésre. /mti/

bb 36. 1,3 milliárd forint értékű ruházati cikk a falunak - bővül a választék, javul az ellátás - 180 szaküzletben lehet részletre vásárolni televíziót

i.kz/m/ká

1963. szeptember 14.

a falusi lakosság, hosszú évek tapasztalata szerint általában az őszi-téli hónapokban vásárolja a legtöbb iparcikket, s ez természetes is, hiszen ebben az időszakban jut egész évi jövedelmének nagyobb részéhez. ez a fokozott árkereslet máris tapasztalható, a falvak népe megkezdte a „bevásárlást”, a kereken 3.000 község ellátásáért felelős földművesszövetkezeti kereskedelem-, mint gombos pál, a szovsz iparcikkforgalmi főosztályvezetője az mti munkatársának adott tájékoztatójában rámutatott, az előző évek tapasztalatait hasznosítva alaposan felkészült erre az időszakra. a különböző ruházati cikkekből a boltok és a raktárak készletének értéke eléri a 1,3 milliárd forintot. ekkora készlettel a falusi kereskedelem még sosem állt a lakosság-rendelkezésére. /folyt.köv./

10.45/n

-22-

/bb 36. 1.3 milliárd forint.....1.folyt./vm

a többi iparcikkből is javul az ellátás. a készletek 10 százalékkal haladják meg az elmúlt év hasonló időszakában rendelkezésre álló áru mennyiségét. bővül a választék is. sok, az elmúlt évben még hiánycikkek számító áruból az idén már minden igényt ki tudnak elégíteni. a ruházatkodásban az utóbbi években lényegében megszűnt a különbség a falu és a város között. ezt tükrözi az elosztás is. a falusi szaküzletekben a vásárlók az idén már ott találják mindazokat a modern, újvonalu konfekció ruhákat, amelyeket az ipar egyáltalán készit. gyermek és felnőtt, férfi és női-őszi és téli kabátokból, kosztümökből, öltönyökből és minden egyéb ruházati cikkből mind mennyiségileg, mind minőségileg bőséges lesz a választék. gondoskodtak arról is, hogy a néhány, elsősorban falun keresett cikkből - gumicsizmából, magasszárú cipőből, köztük a közkezdvelt bunda-cipőből se legyen hiány. az elmúlt évben még nem tudtak minden igényt kielégíteni gyermek tréning ruhából, az idén már ebből is bőségesek a készletek. a vásárlók számára kedvezően dőlt el az ugynevezett „ütköző számú”, konfekció áruk problémája. ezt a problémát, mint közismert az okozta, hogy a kamaszok méretei a jobb táplálkozás, a sportolás, a kulturáltabb életmód következtében megugrottak, s ily módon a számukra készített, olcsón forgalomba kerülő ruházati cikkeket az alacsonyabb növésű felnőttek is nagy tömegben vásárolták. illetékes kormányzervek a kérdés körül támadt vitában végülis úgy foglaltak állást, hogy az ipar köteles az ilyen „ütköző számú”, konfekció árukból - cipőkből is - mennyiségileg elegendőt megfelelő választékban készíteni. a kamaszruhák az idén már a legújabb mintás, divatos anyagokból készültek. eltűnnek az üzletekből a kerekorrú kamaszcipők is, ezek a legújabb divatu fazonban kerülnek forgalomba.

miután most már az ország egész területén lehetséges a televízió műsorvétele, újabb nagy területek kapcsolódtak be a vásárlók közé. a kereskedelem előrelátóan gondoskodott ezeknek az igényeknek a kielégítéséről is. az ország egész területén, valamilyen földművesszövetkezeti szaküzletben mind a kis képernyős, mind pedig a nagy képernyős készülékekből bőségesek a készletek. 180 szaküzletben részletre is lehet televíziós készüléket vásárolni. olyan őszi-téli időszakban különösen keresett cikkekből, mint például a kályha és a tüzhely, valamint a füstcső, sehol sem lesz hiány.

az idén is többszáz nagyobb községben rendeznek a földművesszövetkezetek kereskedelmi napokat.

/folyt.köv./

10.58/n

-23-

MR

MR

/bb 36. 1.3 milliárd.....2.folyt./vm

a kereskedelmi napok keretében nagyobb szabású, több napos kiállításon mutatják be a közönségnek az árukészletet, megismertetik a falusi háziasszonyokkal a mosógép és egyéb elektromos háztartási gépek kezelését, lakberendezési kiállításokat rendeznek, kozmetikai bemutatókat és szaktanácsadást szerveznek. mindig népes a közönsége az olyan rendezvényeknek is, mint a modern asztalterítés, vagy a legújabb ruhamodellek bemutatója. a kiállításokra és rendezvényekre izléses, névreszóló meghívókkal invitálják a falu lakosságát. az elmúlt hetekben sok tízezer ilyen meghívót kézbesítettek már a postások.

a kereskedelem arra törekszik, hogy a vásárlóknak oly sok bosszúságot okozó decemberi csucsforgalmi időszakot megszüntesse. a raktárakat úgy töltötték fel, a boltok készleteit úgy alakították ki, hogy mindenki időben felkészülhessen a télre, s már október, november hónapban hozzájuthasson a szükséges cikkekhez./mti/

11. 15/n

-24-

bb.37. a fővárosi autóbuszüzem közli,

tm n

1963. szeptember 14.

hogy a csepelen közlekedő s/2 járat üzemeltetését szeptember 15-én, vasárnap üzemzárlattal megszünteti. közli továbbá, hogy a 48-as járat utvonalát szeptember 16-án, hétfőn üzemkezdettől a 19. kerületben az alábbiak szerint módosítja: wekerle-telepig az utvonal változatlan - majd tovább ady endre utca - hunyadi utca - vöröshadsereg utja - gábor andor ut - bajcsy zsilinszky tér - ady endre utcán át eredeti utvonalon./mti/

..

bb 38. újabb 1100 képzett kisz-aktivista békés megyében - ülést tartott a kisz megyei végrehajtó bizottsága

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 14.

szombaton ülést tartott a kisz békés megyei végrehajtó bizottsága. számbavették, milyen munkát végeztek a nyáron a megye szervezett fiataljai, hányan gyarapították ismereteiket.

békés megyében a nyáron két építőtáborban dolgoztak a középiskolások. mezőhegyesen hétszázán, hidasháton háromszáznegyvenen segítettek a kukoricacímerezést. a gazdaságok jelentése szerint a fiatalok 2000 holdnál nagyobb területen kifogástalanul végezték el a munkát.

a vidék legszebb kisz-táborában, a sebes györgyről elnevezett békéscsabai vezetőképző táborban az idén ezernégyszáz ifjú kommunista vett részt továbbképzésen. ezeknek a fiataloknak csaknem mindegyike azóta már fontos beosztásban dolgozik az alapszervezetekben. a kisz vezetőképzéssel egyidőben békéscsabán csaknem ezer uttörő ifivezető is elvégezte a nyári tanfolyamot./mti/

..

bb 39. aratnak az ország legnagyobb rizstermelő gazdaságában

vid j vm ká

1963. szeptember 14.

az ország legnagyobb rizstermelő állami gazdaságában, tiszasülyön, megkezdték 2000 hold rizs betakarítását. az értékes élelmiszeripari növényt az idén korszerű, nagyüzemi módszerekkel termelték. a vetőmag egy részét repülőgépről vetették el és ugyancsak repülőgéppel szórták ki a műtrágyát, valamint a gyomirtó vegyszert. jelenleg a legkorábban érő dunghán shali fajtát vágják a kaszások. az idei termés lényegesen jobbnak ígérkezik a tavalyinál: 14-15 mázsára becsülik a holdankénti átlagot./mti/

13. 20/n

-25-

bb 40. öt nap alatt 18 szarvasbikát lőttek gemencen

vid/j/m/ká

1963. szeptember 14.

a gemenci vadrezervátumban a szeptember 10-én megkezdődött vadászat óta 18 gimszarvasbikát ejtettek el a német és az osztrák vendégek. az eddigi legszebb trófea egy 9.87 kilogramm súlyu agancs volt, jelenleg 14 külföldi vadász lesi hajnalonként a bógó gemenci szarvasokat. /mti/

...-

bb 41. pormentesítik az átkelési utszakaszokat a hajdusági községekben

vid/te/m/zsf

1963. szeptember 14.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtóbizottsága szombat délelőtti ülésén a megye ut- és hidépítésével kapcsolatos legfontosabb tennivalókat tárgyalta meg. bár az elmúlt tiz esztendő alatt az állami és tanácsi utakat többszáz kilométeren portalanították, korszerűsítették, még mindig sok az elhanyagolt, poros út. a csaknem 1800 kilométer hosszú tanácsi úthálózatból mindössze 66 kilométer a pormentes és 167 kilométer a makadámút. a megye területén levő 82 településből az állami utak átkelési szakaszai mindössze 15 helyen pormentesek.

a megyei tanács végrehajtó bizottságának határozata szerint 1965 végére a megye minden településén portalanítják az átkelési szakaszokat. ez évben 75 kilométeres utszakaszt korszerűsítene és pormentesítene hajdu-bihar megyében 34 millió forintot beruházással. /mti/

...-

bb 42. ünnepélyes tanévnyitó a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid/te/m/szt

1963. szeptember 14.

szombat délelőtti ünnepélyesen megnyitották a miskolci nehézipari műszaki egyetemen az új tanévet. az ünnepség nagyszámú részvevőjét, oktatókat, tanárokat, hallgatókat, vendégeket, dr. Zámbo János rektor köszöntötte megnyitó beszédében. egyebek között bejelentette, hogy ötven évvel ezelőtt végzett 12 bányász-, illetve kohómérnöknek aranydiplomát adományoztak. a kitüntettek munkásságát a kari dékánok ismertették. néhányuknak a megnyitó ünnepségen adták át a diszoklevelet.

/folyt.köv./
13.27/n

-26-

Me

bb 42. /ünnepélyes ... 1. folyt./ m

a megnyitó után az elsőéves hallgatók fogadalmat tettek az egyes karok dékánjainál. az új tanévben a nappali tagozat első évfolyamán minden eddiginél többen, mintegy ötszázötvenen kezdik meg egyetemi tanulmányaikat. így a felsőbb évfolyam-beliakkal - köztük a tavaly beirakozott kubai, indonéziai, szíriai, iraki hallgatókkal együtt - kétezernégyszáznál is több fiatal tanul a nappali tagozaton. jelentősen növekedett az esti, illetve a levelező tagozaton tanulók, valamint a közgazdász mérnöki oklevélért pályázók száma is. így az új tanévben az egyetemen rekordlétszámmal, több mint 3.400 tanulóval kezdik meg az oktatás. /mti/

...-

bb 43. szedik a kalocsai fűszerpaprikát

vid/j/m/ká

1963. szeptember 14.

kalocsa vidékén megkezdték a világhírű paprika szedését. az állami és a termelőszövetkezeti gazdaságokban az idén is több mint 5000 holdon piroslik a fűszernövény. az eső hatására felfrissültek a bokrok, a csapadék még javít valamit a termés minőségén és mennyiségén.

rekordtermés azokon a területeken lesz, ahol a száraz nyári napokon is elegendő csapadékhoz jutottak a paprikaföldek. ezeken a helyeken félméter magasra nőttek a paprikatövek, és gazdagon rakodtak terméssel. a bátyai haladás tsz 150 holdas öntözött paprikaföldjén több mint 60 mázsa átlagtermésre számítanak holdanként. a drágszéli új barázda közös gazdaságban pedig 80 mázsa termés szednek az öntözött földekről. a kalocsai paprikafeldolgozó vállalat telepére már megérkezett az első paprikaszállítmány. az örleménynek valót felfűzik, és megfelelő utóérlelés után dolgozzák fel. /mti/

az idén mintegy 800 holdon kaptak mesterséges esőt a növények:

...-

bb 47. őszi hajózási menetrend a balatonon

k/hbj/m/vg

1963. szeptember 14.

a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy a balatonon szeptember 16-tól kezdődőleg az őszi menetrendet lépteti életbe. /mti/

...-

13.36/n

-27-

Me

bb 44. a hirtelen leszállt ködben zátonyra futott a sirály szárnyashajó, utasok nem sérültek meg

t nbj/sze vm vg

1963. szeptember 14.

a budapest-bécs-budapest viszonylatban menetrendszerint közlekedő sirály szárnyashajó szeptember 14-én elindulva bécsből a hirtelen leszállt ködben zátonyra futott. az utasok nem sérültek meg. a hajó budapestre vontatására az intézkedések megtörténtek.

emiat szeptember 15-én 7 órakor a sirály szárnyashajó budapestről nem indulhat esztergomba. a megváltott jegyeket a maht visszaváltja, illetve érvényesíti a 15 órás járatra./mti/

bb 45. budapesten tartotta negyedik ülészakát a magyar koreai műszaki tudományos együttműködési bizottság

k sl/sze vm vg

1963. szeptember 14.

a magyar-koreai műszaki tudományos együttműködési bizottság a napokban budapesten tartotta negyedik ülészakát. megvizsgálta eddigi munkáját, azt eredményesnek találta és megállapodott a jövő évre vonatkozó tapasztalatcserében. a megállapodás a vegyipar, a bányászat, az egészségügy és a mezőgazdaság területére terjed ki.

a szívélyes baráti légkörben lezajlott ülészak jegyzőkönyvét földi lászló, a bizottság magyar tagozatának elnöke, a könnyűipari miniszter első helyettese és szon csan rjom, a bizottság koreai tagozatának elnöke, a koreai népi demokratikus köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete írta alá./mti/

bb 46. piaci hírek

i n./hné vm ká

1963. szeptember 14.

a nagyvásártelepre szombaton reggel 72 vagon és 243 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 12 vagon étkezési burgonya, öt vagon vöröshagyma, hat vagon fejeskáposzta, három vagon kelkáposzta, hét vagon zöld-és fehérpaprika, két vagon karalábé, négy vagon főzőtök, négy vagon paradicsom, három vagon vegyes zöldség, három vagon vegyes gyümölcs, öt vagon alma, két vagon körte, öt vagon szőlő, hat vagon szilva, három vagon tojás és két vagon vágott baromfi.

/folyt.köv./

13,40/m

- 28 -

/bb 46. piaci hírek.....1.folyt./vm

a földművesszövetkezetek budapesti értékesítő vállalata megkezdte a kései saláta árusítását. a fővároskörnyéki kertészeti termelőszövetkezetek által termelt keményfejű salátát fejenként 0.60-1 forintért hozták forgalomba. a céklarépat különként 2, a fejtőbabot 9.80, a sárfehér szőlőt 6.50, a hordós paprikasalátát 6.60 forintért árusították./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

Lk n

1963. szeptember 14.

a mai bb.37. sz. / a fővárosi autóbuszüzem.../ hírünk 1. mondata helyesen a következő:

a fővárosi autóbuszüzem közli, hogy a csepelen közlekedő s/2 járat szeptemberben csak vasárnapként közlekedik. /mti/

bb.48. időjárásjelentés

tné n

1963. szeptember 14.

meteorológiai intézet jelenti szeptember 14.-én 12 óra 45 perckor

jó kiránuló idő

az időjárás térképen az azori szigetektől ukrájnáig anticiklon foglal helyet. jobbra száraz, reggel több felé ködös idővel. az atlanti óceán északkeleti részén viszont hatalmas ciklon teszi szelessé és csapadékosá az időjárást. hazánkban tegnap változóan felhős volt az idő. jelentéktelen csapadékot csak 1-2 helyről jelentettek. a nap az ország északnyugati határmegyéjében csak 3-6, máshol 7-11 órán keresztül sütött. helyenként reggel ködös volt az időjárás. a hőmérséklet napközben 22-25 fokig emelkedett. ma hajnalban 11-15 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országsszerte enyhén felhős, száraz volt az idő. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 18.9 fok volt, 1.8 fokkal magasabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 769 mm, alig változik. a belaton vizének hőmérséklete síófokon 20 fok. várható időjárás vasárnap estig:

kisebb felhőátvonulások, eső nélkül. gyenge légáramlás. helyenként reggeli köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-14, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 21-25 fok között.

a duna vízállása 363 cm, 16.6 fok./mti/

13.50/n

-29-

bb.49. magyar iróküldöttség utazik finnországra

kki/sze/ n fm

1963. szeptember 14.

a magyar- finn kulturális munkaterv alapján szeptember 15-én helsinki-be utazik a magyar irók szövetségének öt tagu delegációja. a küldöttség vezetője: darvas józsef, az írószövetség elnöke, - tagjai: veres péter, lengyel józsef, képes géza és baranyai ferenc. a magyar irók a finn írószövetség vendégeiként egy hetet töltenek finnországban./mti/

bb.50. „pestkörnyéktől nagy-budapestig, - helytörténeti kiállítás a pesterzsébeti múzeumban

t ol/gk n fm

1963. szeptember 14.

szombaton délben a pesterzsébeti múzeumban „pestkörnyéktől nagy-budapestig, - címmel helytörténeti kiállítás nyílt. dr. sarlós istván, a fővárosi tanács vb-elnöke. megnyitó beszédében elmondotta, hogy a kiállítás bemutatja a budapestkörnyéki települések fejlődését a római kortól napjainkig. számos dokumentum tanúsítja, hogy napjainkban a főváros központjainak fejlődésével egyidejűleg az igényeknek megfelelően fejlesztik a környező peremközségeket és perem-városokat is, amelyek 1950-től tartoznak nagy-budapesthez. a kiállítás a multat és a jelent szemlélteti - mondotta sarlós istván-, és akkor tölti be feladatát, ha a mult erényeit átadja a jelenkor emberének és további maradandó alkotásokra ösztönzi.

a megnyitón jelen volt dr. gyalmos jános, fővárosi tanács vb. elnökhelyettese, háry béla, az mszmp 20. kerületi bizottságának titkára. ott volt a művelődésügyi minisztérium, a külügyminisztérium, továbbá a budapesti diplomáciai testület több képviselője.

a kiállítás anyaga öt terem töl meg. a tablók és a tárlók bemutatják többek között a főváros környékén az ujkőkorból, a rézkorból és a bronzkorból az ásatások során felszínre került leleteket. kiállították a nagytétényi és az albertfalvai római katonai táborok, valamint a népvándorlás, a középkor emlékeit. bemutatják a jobbágymozgalmak, az 1848-49-es szabadságharc emlékeit, köztük török flóris 48-as honvédszázados korabeli fényképét és eredeti okmányt arról, hogy erzsébefalva első telepesei közé tartozott. a kiállításon láthatók a horthy-korszakbeli pesti baloldali mozgalmak dokumentumai, szociográfiai adatai, valamint a felszabadulás pestkörnyéki eseményeit és a peremkerületek mai életét szemléltető képek./mti/

14.30/n

-30-

bb 51. megalakult az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsa

t ms/gk/m/sr

1963. szeptember 14.

a hazánkban már eddig is széles körben és számottevő eredménnyel folytatott egészségügyi felvilágosító tevékenység újabb jelentős szakaszához érkezett: szombaton az egészségügyi felvilágosítási központ székházában megalakult az egészségügyi felvilágosítás társadalmi tanácsa. a tanácsban a párt- és a tömegszervezetek képviselőin kívül helyet foglalnak a minisztertanács és az egészségügyi felvilágosításban közvetlenül érdekelt 13 minisztérium, valamint az országos egészségügyi szervek képviselői.

a tanács elnökévé dr. vilmon gyula egészségügyi miniszter-helyettest neveztek ki. vilmon gyula elnöki megnyitójában kiemelte az egészségügyi felvilágosítás jelentőségét a betegségek megelőzésében. dr. métneki jános, az egészségügyi felvilágosítási központ igazgatója, aki ebben a minőségében a társadalmi tanács titkári teendőit is ellátja, ismertette az új társadalmi szerv feladatait. a tanács az egészségügyi miniszter tanácsadó szerveként működik és irányító szerepet tölt be az egészségügyi felvilágosítás fejlesztésében. figyelemmel kíséri a különböző foglalkozási ágak dolgozóinak egészségügyi kulturáltságát, javaslatokat dolgoz ki az egészségügyi műveltség fejlesztésére, megjelöli a különböző társadalmi és állami szervek ez irányú feladatait. mint magyarország képviselője részt vesz a nemzetközi egészségügyi felvilágosító konferenciák és gondoskodik a bevált külföldi módszerek meghonosításáról, a magyar módszerek és eredmények külföldi ismertetéséről. dr. réti endre, a budapesti orvostudományi egyetem könyvtárának igazgatója előadásában azokra a lehetőségekre hívta fel a figyelmet, amelyek a népművelésben jelentkeznek az egészségügyi kulturáltság emelésére.

az előadásokhoz többen hozzászóltak. zagyva imre, a minisztertanács tanácsi szervek osztályának csoportvezetője arról szólt, hogy az egészségügyi felvilágosítás egyik fontos feladata megváltoztatni az állami és gazdasági vezetők egy részében tapasztalható helytelen szemléletet. ha minden vezető felismeri a gazdasági és egészségügyi kérdések szoros összefüggését, ez jelentősen kihat majd az egészségügyi kulturáltság és általában az egészségügy fejlődésére is. téglás dezső, a könnyüipari minisztérium képviselője rámutatott, hogy korunkban megváltoztak a munka feltételei és ma már nem annyira a fizikai munkával kapcsolatos egészségügyi problémák állnak előtérben, mint inkább a szellemi megterhelés, ezzel kapcsolatban az ésszerű pihenés és táplálkozás kérdései.

/folyt.köv./
14.50/n

-31-

bb 51 . /megalakult ... 1. folyt./ m

kardos istván, a magyar televízió küldötte bejelentette, hogy a televízió az eddiginél is szélesebb körben, érdekesen, színesen kívánja egészségügyi ismeretterjesztő tevékenységét fokozni. dr. biró györgy orvos-örtnagy hangoztatta, hogy a fegyveres testületek számára fontos kérdés az oda kerülő fiatalok egészségügyi szemlélete, ezért javasolta, hogy fordítson gondot a tanács az ifjúság egészségügyi nevelési kérdéseire. pócsi árpád, az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének képviselője arról beszélt, hogy a lakosság általában az egészségügyi intézményekben kerül kapcsolatba az egészségügyi felvilágosítással, fontos volna tovább fejleszteni az üdülés-sel kapcsolatos felvilágosító munkát is. gergely istván, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának osztályvezetője javasolta, hogy a tanács a sajtó, a rádió és a televízió egészségügyi ismeretterjesztő munkájának összefogására, rendszere-sebbé tételére konkrét munkatervet dolgozzék ki.

ezután elfogadták a tanács szervezeti és működési szabály-zatát, majd megválasztották az elnökség választott tagjait. a tanács elnökhelyettese dr. páter jános pécsi orvosprofesszor lett, ezen kívül nyolc elnökségi tagot választottak. a tanács-ülés dr. vilmon gyula elnöki zárszavával végződött. /mti/

...

Meg

1504

- 32 -

bb.52. a fővárosi villamos vasut közli,

k hbj/lk n vg

1963. szeptember 14.

hogy szeptember 16-án hétfőn, üzemkezdettől a 47-es villamosjárat marx téri végállomását a bihari jános utcában lévő 49-es végállomáshoz helyezi át, az első és utolsó kocsi indulása változatlan.

a nyári időszak befejeztével a május 25-től szombatonként és vasárnapokon petőfi-híd budai hídfő- nagykörut - margithid - déli-pályaudvar között közlekedő d-jelzésű villamosjáratot megszünteti. ad-jelzésű kocsik az őszi és téli időnyben nem járnak./mti/

bb.53. három a szerencsés - letétbe helyezték a teletalálatos lottószelvényt

i kf/tm n vg

1963. szeptember 14.

a 37. játékhéten ismét akadt egy ötletalálatos szelvény, amelynek tulajdonosa egy háromtagú lottózó csoport. tóth Mihály budaörsi, surman gyula és rusznyák györgy örkényi lakosok szombaton délben együtt jelentek meg a marx téri otp fiókban, ahol a kifizetésig letétbe helyezték a nagyértékű, 7,264.378 számú szelvényt.

a szerencsés lottózók rögtönzött sajtótájékoztatón elmondották, hogy mindhárman a csatornaépítő vállalatnál egy brigádban-jelenleg a visegrádi utcában - dolgoznak. három hete játszanak együtt, összesen hat szelvényrel. a nyereményt természetesen egyenlő-en osztják el egymás között. tervük is közös: a pénz nagy-résztét betétbe helyezik, később új házat vesznek és tovább lottóznak./mti/

...

Meg

15.10

- 33 -

bb 55. derült, szép vasárnap ígérkezik, a balaton ismét husz fokos lesz

i cs/j vm ká

1963. szeptember 14.

hatalmas anticiklon-rendszer alakult ki európa felett, ami az időjárás megnyugvására vezetett, nagy területeken. csaknem az egész kontinensen derült, szép őszeleji idő uralkodik, csupán az atlanti óceánról induló kisebb időjárási frontok okoznak - az anticiklon határzónáiban - szörványos kisebb esőzéseket. a hét elejétől kezdve fokozatosan erősödött a felmelegedés és szombaton már a koradélutáni órákban szinte az egész országban 22 fokot, szeged és pécs határában 23 fokot mutattak a hőmérők.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy vasárnapra szép és kellemes kiránduló idő ígérkezik. noha lesznek még - főleg a völgyekben - reggeli ködök, a nappali hőmérséklet szintje 21-25 fokig emelkedik. esetleg szörványosan kis futóesőkre számíthatunk. a balaton vize szombaton 19 fokos volt s valószínűnek látszik, hogy vasárnapra ismét eléri a fürdőzésre kellemes 20 fokot./mti/

- . -

bb 59. az „egyiptom művészete,,

k fm vm

1963. szeptember 14.

című kiállítást október végéig tartják nyitva a szépművészeti muzeumban. utána a berlini állami muzeum tulajdonát képező értékes anyagot prágában mutatják be.

a szépművészeti muzeum vezetősége közli, hogy a kiállítás, valamint a reneszánsz csarnokban levő velencei kutak különleges esti megvilágításban szeptember 18-tól október 1-ig naponta 18-20 óráig külön megtekinthetők lesznek.

a nagy érdeklődésre tekintettel az egyiptomi osztály tudományos munkatársai szeptemberben és októberben minden vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel tárlatvezetést tartanak az „egyiptom művészete,, című kiállításon./mti/

- . -

15.36/- szb

-34-

Handwritten mark

bb 56. az őszi és téli népművelési munkáról tárgyalt a hazafias népfront szabolcs szatmár megyei elnöksége

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 14.

a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei elnöksége szombaton ülést tartott, amelyen az őszi és téli népművelési munka támogatásáról, a segítségnyújtás módjairól tárgyaltak. elmondották: sajátos eszközökkel a népfront-bizottságok is hozzájárulnak a dolgozók általános és szakmai műveltségének emeléséhez. az általános és középiskolákban a felnőttek ezrei tanulnak, de még nagyobb tömegeket vonhatnak be az oktatásba azzal, hogy javasolják a művelődési otthonoknak, könyvtáraknak: együttesen szervezzenek előkészítő tanfolyamokat a korábban tanultak felfrissítésére, tartsanak korrepetálási órákat, készítsenek könyvajánló jegyzékeket, közös televízió nézéssel és segítsék a hallgatókat a felkészülésben.

a vitában felszólalók is sok hasznos javaslatot tettek, különösen a felnőtt oktatás, a kihelyezett mezőgazdasági technikai osztályok, a szakmunkásképző iskolák működésével kapcsolatban. a javaslatokat eljuttatják az illetékes megyei vagy felsőbb szervekhez./mti/

- . -

bb 57. kislakás-és társasház-építési kiállítás tatabányán

vid fm/tné vm fm

1963. szeptember 14.

a hazafias népfront komárom megyei bizottsága, a tit megyei szervezete, a megyei tanács lakásépítési bizottsága és a magyar építőművészek szövetsége kislakás-és társasház-építési kiállítást nyitott szombaton tatabányán. az ország számos megyéjéből mutatnak be fényképeken és maketteken célszerűen és helytelenül épített házakat. különösen nagy érdeklődést keltett az a komáromban épülő társasház, amelynek nagytérfogatu három szobás lakásai 140.000 forintba kerülnek. a kiállítást a megye több más helységében is bemutatják./mti/

- . -

bb 58. magyar filmküldöttség utazott a szovjetunióba

i s/gk vm fm

1963. szeptember 14.

a magyar-szovjet kulturális egyezmény alapján az idén is megrendezik moszkvában a magyar filmhetet. szeptember 16-tól 22-ig hat egész estét betöltő magyar játékfilmet mutatnak be a szovjet főváros legnagyobb filmszínházaiban. műsorra tűzik a „legenda a vonaton,, a „hannibál tanár ur,, az „esős vasárnap,, a „szegény gazdagok,, az aranyember,, és a „meztelen diplomata,, című filmeket.

/folyt.köv./- sz b

-35-

Handwritten mark

/bb 58. magyar.....1.folyt./vm

a magyar filmhétre szombaton háromtagú delegáció utazott a szovjetunióba. a küldöttséget révész miklós, a hunnia filmstudio igazgatója vezeti, tagjai: krencsey marianne és koncz gábor színművészek./mti/

- . -

bb. 54. husz ország statisztikusainak részvételével ensz-szeminárium nyílik budapesten

i/sl/lk/a/vg

1963. szeptember 14.

az ensz és a magyar kormány rendezésében 50 külföldi és 15 magyar részvevővel hétfőn kéthetes statisztikai szeminárium kezdődik budapesten. a szemináriumon 20 európai ország statisztikusain kívül a nemzetközi munkaügyi hivatal, az élelmezési és mezőgazdasági szervezet, a világgezségügyi szervezet, valamint az európai gazdasági bizottság szakértői is részt vesznek.

az igazgatói tisztet péter györgy, a központi statisztikai hivatal elnöke és b.n. davies, az európai gazdasági bizottság statisztikai osztályának vezetője tölti be. a kéthetes ülészekon felméri és értékeli az ugynevezett reprezentatív statisztikai módszer alkalmazásának tapasztalatait. ezek a reprezentatív mintavételi eljárások igen jelentősek, mert helyettesítik a széleskörű adatgyűjtéseket és mégis megbízható képet nyújtanak a gazdasági élet változásairól.

a szemináriumon kilenc témakört dolgoznak fel. a vezető módszertani előadást r.g.d. allen professzor, a londoni school of economics statisztikai tanszékének vezetője tartja. napirendre kerül a reprezentatív adatfelvételek költségeinek csökkentésével, a reprezentatív felvételek összevonásával kapcsolatos több kérdés is. a szovjet tapasztalatokról a.i. jezsov, a közgazdaságtudományok doktora, a szovjet központi statisztikai hivatal elnökhelyettese tart előadást./mti/

--

15.49/- szb

-36-

KE

bb. 60. ötven külföldi vett részt az 1. magyar endokrinológiai vándorgyűlésen

vid/fm/tné/a/fm

1963. szeptember 14.

szombaton a szegedi orvostudományi egyetemen befejeződött az 1. magyar endokrinológiai vándorgyűlés. a háromnapos tanácskozáson több mint száz tudományos előadást tartottak.

dr. julesz miklós kossuth-díjas egyetemi tanár, a vándorgyűlés elnöke, a tudományos tanácskozásról a következőket mondotta az mti munkatársának:

- nagy örömmel szolgál, hogy országos vándorgyűlésünk ugyszólván nemzetközi jellegűvé vált. ugyanis az endokrinológiával foglalkozó mintegy 250 hazai kutatón kívül 50 külföldi is résztvett a tanácskozáson. szovjet, angol, német, csehszlovák, román, olasz és holland tudományos intézetek küldöttjei képviselték magukat a különböző szekciók ülésein. közülük huszan nagy érdeklődéssel kísért előadásokat is tartottak kutatásaik legújabb eredményeiről. mostani háromnapos tanácskozásunkat a hazai és külföldi endokrinológusok nagy seregszemléjeként tarthatjuk nyilván. az itt elhangzott elméleti jellegű előadások megállapításainak egy része véleményünk szerint közvetlenül alkalmazható a gyakorlatban a betegek gyógyítása érdekében is.

a külföldi kutatókkal való találkozásaink elősegítették nemzetközi kapcsolataink erősítését. több külföldi tudóssal meg egyeztünk tudományos publikációk cseréjében, számos baráti kapcsolatot létesítettünk. a magyar kutatók közül többet meghívtak külföldi tanulmányutra.

örvendetes, hogy a vándorgyűlésen számos fiatal kutató is tartott beszámolót. ezek az előadások az ifjabb nemzedék jó felkészültségéről, tudományos megalapozottságukról tanuskodtak - mondotta többek között dr. julesz miklós.

a tanácskozás egyébként dr. szentágothai jános akadémiai levelező tag, kossuth-díjas egyetemi tanár zárszavával ért véget. szombaton több külföldi küldöttség látogatást tett a szegedi orvostudományi egyetem 1.sz. belgyógyászati klinikáján./mti/

--

16.15/- szb

-37-

KE

bb. 61. hétvégi jelentés a földekről - szedik a cukorrépat győr megyében - naponta 3.000 hold vetőágyat készítenek a hevesi járásban - az ország legészakibb szántóföldjein is vetik a búzát

vid/ö/kz/a/ká

1963. szeptember 14.

az előző napok eszései után a hét közepétől szinte valamennyi mezőgazdasági üzemünkben ismét teljes lendülettel folytathatták az irdszerű munkát. vas megye celldömölki járásában, ahol a gépállomások minden traktora kettős vagy legalább nyújtott műszakban dolgozik, a tervezett terület 80 százalékán végezték el a vetőszántást. e munka szervezettségének, s előrehaladottságának köszönhető, hogy a vetőmag mindenütt jól előkészített, megülledett magágyra kerül. heves megyében a hevesi járás tartja az elsőséget a talajmunkák ütemében. naponta kerekén 3.000 hold vetőágyat készítenek, s csak szombaton mintegy 1.000 holdon került földbe az irdzi gabonák magja. a nógrád megyéből érkezett jelentés arról számol be, hogy miként az ország más vidékein, itt is számottevő segítséget nyújtanak a földeken az ipari munkások. eddig negyvenhatan jelentkeztek munkára, s közülük 26 szombaton már traktorra is ült. segítségükkel naponta mintegy 400 holddal több vetőszántást készítenek.

győr-sopron megye közös gazdaságaiban a hét végére 60.000 holdra emelkedett a vetésre előkészített terület. az irdziek magja ugyanekkorra 5.500 holdon került földbe. a munkaütem gyorsulása annak köszönhető, hogy ezen a héten már százal több termelőszövetkezeti traktor dolgozott kettős műszakban, mint azt megelőzően. fokozódott a betakarítás lendülete is. szombatig több mint 9.000 holdról, a vetésterület 70.7 százalékáról került verembe a silókukorica. szerte a megyében megkezdték a jó termést adó cukorrépa, egyes helyeken pedig a korábban érő kukoricák betakarítását is.

az ország legészakibb fekvésű szántóföldjein, borsod megyében, más években szeptember végén, október elején került földbe az első vetőmag. az idén már ezekben a napokban megindulhattak a vetőgépek, s a hét végéig 5.000 holdat meghaladó területen végeztek ezzel a fontos munkával. a rozsol elsősorban a melegebb talaju, homokos vidékeken, a mezőcsáti, a szerencsi és az encsi járásban vetik. a vilmányi és a gönci részeken az irdzi árpa vetésével tartanak előbbre. búzából a mezőcsáti járás és a podrog-köz termelőszövetkezetei vetették el az első holdakat./mti/

16.21/- szb

-38-

W

bb 64. tanévnyitó ünnepség az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen

t vt/hné szb sr

1963. szeptember 14.

az építőipari és közlekedési műszaki egyetemen szombaton rendezték a tanévnyitó ünnepséget, amelyen megjelent dr. traumann rezső, építésügyi miniszter, dr. csanádi györgy, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, ott voltak a művelődésügyi minisztérium, s több más országos főhatóság képviselői is. az ünnepség részvevőinek üdvözlése után dr. perényi imre rektor mondott beszédet.

bevezetőben a mult tanév tapasztalataival foglalkozott, majd elmondotta, hogy az 1963-1964-es oktatási évre a nappali tagozatra 573, az esti- és levelezőre pedig 513 hallgatót vettek fel. a vizsgákon jól megállták helyüket a fizikai dolgozók gyermekei is, akiknek aránya az új elsőévesek között meghaladja a 30 százalékot. a hallgatók összlétszáma a három karon együttesen több mint négyezer, az öt évvel ezelőtinek duplája. a továbbiakban rámutatott, hogy a tudományos kutatás soha nem látott lehetőségei nyíltak meg. jellemző erre, hogy amíg a tudományos kutatási-fejlesztési alapról 1962-ben 4 700 000 forintot használtak fel, az idei hitel 8 700 000 forint. ez egyik alapvető biztosítéka a magasszintű egyetemi oktatásnak. tudományos fokozattal, vagy doktorátussal jelenleg az oktatói kar 23 százaléka rendelkezik, és további husz százalék készül elnyerésére. annak bizonyítékául, milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak a tudományos kutatómunkának a rektor megemlítette, hogy a különböző tanszékek 161 tudományos kutatási témán dolgoznak. hangoztatta végül, hogy a felsőoktatás reformja jelentős állomáshoz érkezett, mert az idei tanévben már az első évfolyamokon életbe lépnek a reformtervek.

felszólalt az ünnepségen dr. traumann rezső építésügyi miniszter is, aki az új oktatási év megnyitása alkalmából köszöntötte az egyetem professzorait, oktatóit, minden dolgozóját, a hallgatókat és hozzátartozóikat, valamint az arany-, gyémánt- és vasdiplomák átvételére meghívott veterán-mérnököket. a professzoroktól, oktatóktól azt kérte, hogy az elmúlt évekhez hasonló eredményességgel oktassák az ügyük folytatására hivatott fiatal nemzedéket, neveljenek az előttük álló nagyszerű feladatokhoz felnőni képes építészeket, mérnököket szakembereket.

ezután az első évesek fogadalmat tettek. zsupán Antal elsőéves mérnök-hallgató szavait követően a kari dékánok méltatták 50, 60 és 65 évvel ezelőtt végzett, 32 irds mérnök munkásságát, akiknek dr. perényi imre, az egyetem rektora ezuttal adta át az arany-, gyémánt-, illetve vasdiplomát. a kitüntetettek nevében ney ákos gyémántdiplomás és ottovay józsef vasdiplomás mérnök mondott köszönetet a megtisztelő elismerésért./mti/

16.30/- szb

-39-

W

bb. 62. leesett a létráról - a kórházba szállították

j/a/sr

1963. szeptember 14.

az 5. kerületi váci utca 6. szám alatt papp Antal 39 éves szobafestő, 18. kerületi lakos, a lépcsőházat festette, közben lezuhant a létráról, és a liftaknába esett. súlyos, életveszélyes állapotban a Péterfy Sándor utcai kórházba szállították. /mti/

--

bb. 63. hivatalos nyereményjegyzék a Lotto 37. játékhetéről

sze/a/cz

1963. szeptember 14.

a 37. játékhetére beérkezett 4,895.223 darab Lottoszelvény. öt találatot egy fogadó ért el, a nyereménye 1,835.708 forint 75 fillér. négy találatot 47 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 39.057 forint 50 fillér. három találatot 4.601 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 398 forint 75 fillér. a két találatos nyeremények száma 130.890 darab, ezekre egyenként 14 forintot fizetnek. /mti/

--

bb. 65. jelentkezzenek a károsultak

tma/a/cz

1963. szeptember 14.

strandolókat fosztogatókat fogott el a rendőrség, akik 1963 júliusában a szabadság strandon/ dagály utca / két nővel megismerkedtek és karórájukat, egyéb tárgyaikat ellopták. beismerték, hogy a palatinus és a széchenyi strandon is többeket megkárosítottak. július 10-26 között pedig balatonlelén az egyik sátorból különböző használati tárgyakat / pokróc, sporttáska/ elloptak. a 14. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat, hogy saját érdekükben mielőbb jelentkezzenek budapest, 14. kerület népstadion ut 83. 2. emelet 201 szám alatti helyiségben. /mti/

--

bb. 67. hétezer népfrentbizottsági tag, vizsgálja, - elnökségi ülés mohácson

vid/tné/a/cz

1963. szeptember 14.

baranya megyében népfrentbizottsági tagokból, aktivákból alakult munkaközösségek vizsgálták meg 323 községi 7000 népfrentbizottsági tagjának másfélévi tevékenységét, hogy annak tapasztalatait a népfrentbizottságok közelgő újraválasztásánál hasznosítsák.

/folyt.köv./
16.35/-- szb

-40-

bb. 67./ hétezer..... folyt. /a

a végzett munka felméréséről készült jelentéseket ezekben a napokban járási elnökségi üléseken vitatják meg. eddig a pécsi, pécsváradi, sásdi és - pénteken - a mohácsi járásban zajlottak le elnökségi ülések. a pécsi járási népfrentbizottság elnökségi ülése megállapította, hogy különösen sikeresek voltak a művelődési műsorokkal, gyermeknappal, különböző kiállításokkal, rendezvényekkel egybekötött békegyűlések. a mohácsi járási népfrentbizottság elnöksége elé terjesztett jelentés a példák seregével bizonyítja, hogy a népfrentbizottságok tagjainak kezdeményezése, munkája az élet minden területén megtalálható. homorudon a háztáji földek rendezését, Lippón a termelőszövetkezeti közgyűlések rendszeres megtartását, a terek, utcák fásítását, középületek tisztántartását, szajkon társadalmi ösztöndíj alapítását, márokon szőlő telepítését és halastó építését kezdeményezték a népfrentbizottsági tagok. kisbudmérben bischoff József, népfrent elnök szervezte és irányította a bekötőút építéséhez a társadalmi munkát, amiért végül a megyei tanács 50.000 forinttal jutalmazta a községet. bárban - ahol a lakosság eleinte nem akart társadalmi munkát végezni - a népfrentbizottság tagjai elsőként kezdtek a vízvezeték árának kiásásához, majd este sorrajárva a házakat magyarázták a társadalmi munka szükségességét és előnyét. eredményeként másnap valamennyi ház előtt elkezdték az árkok ásását. a beszámolót követően felszólaló elnökségi tagok számos hasznos javaslatot tettek a községi népfrentbizottságok és tanácsok - első sorban a különböző állandó bizottságok - együttműködésének szélesítésére, a cigánytelepülések fokozott és mind szélesebbkörű segítésére, a felnőttoktatás támogatására. példákat hoztak fel arra, hogy számos községben a népfrentbizottság valamennyi tagja tanul.

a népfrentbizottságok újraválasztásának előkészítésében fontos állomást jelentő járási elnökségi ülések - hétezer községi népfrentbizottsági tag, vizsgálja, - baranyában szeptember 17-én, a siklósi járás elmúlt másfélévi tevékenységének értékelésével fejeződik be. /mti/

--

16.40/- szb

-41-

bb 69. halálos gázolás a buszvezető hibájából

- súlyos közlekedési balesetek

j csm sr

1963. szeptember 14.

a felszabadulás téren egy ismeretlen, kb. 70 éves nőt elütött perina elemér 25 éves gépkocsivezető a 9-es jelzésű autóbusszal. az ismeretlen nő a helyszínen meghalt. a baleset oka: az autóbusszvezető nem adta meg az elsőbbséget a gyalogosnak. a rendőrség az autóbusszvezetőt őrizetbe vette és vezetőigazolványát bevonta.

6. kerületi népköztársaság utja 43. szám előtt openauer ferencné, 46 éves budapesti lakost elütötte az 1-es jelzésű autóbussz. a gyalogos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset oka: sarkadi tibor autóbusszvezető járművel szabálytalanul állt be a megállóba.

7. kerület rottenbiller utca és a garay utca kereszteződésénél farkas Mihály 58 éves budapesti lakost elütötte a ch 36-37 rendszámú személygépkocsi. a gyalogos súlyos, életveszélyes állapotban az amerikai uti idegsebészetre szállították. a balesetet a személygépkocsi rossz fékberendezése okozta.

6. kerületi váci ut 3. előtt grescho Irén 18 éves gimnáziumi tanulót elütötte klamon sándor 28 éves gépkocsivezető személygépkocsijával. a gyalogos könnyű sérülést szenvedett. a gépkocsi vezetője nem adta meg az elsőbbséget a diáknak, s így történt a baleset.

3. kerületi szentendrei ut 129. számmal szemben szőcs zsuzsa 11 éves iskolai tanulót elütötte az ab 22-07 rendszámú személygépkocsi. a gyermeket könnyű sérüléssel a 3. ker. sztk-ba szállították. a tanuló figyelmetlenül, egy álló tehergépkocsi előtt szaladt át az uttesten és elesett. / mti/

--

bb 66. véghe dezső gyűjteményes kiállítása a váci vak bottyán muzeumban

k áe/sze csm sr

1963. szeptember 14-

a váci vak bottyán muzeumban kiállítást rendeztek véghe dezső festőművész alkotásaiból. a gyűjteményes tárlat a pest megyei alkotócsoporthoz tartozó neves művész munkásságának legjavát mutatja be a közönségnek. a kiállítást szombaton délután nyitották meg. / mti/

--

16.45/- szb

-42-

Rh

bb. 68. kinyitott a botanikus kertben az amazonasi tündérrózsa

i/de/sze/a/ká

1963. szeptember 14.

szombaton délután a botanikus kert „viktória házában”, kinyitotta hófehér szirmai az amazonasi tündérrózsa, a victoria amazonica. a hazánkban csak itt található csodálatos egzotikus virág az amazonas mentéről került Európába. parányi borsószem nagyságu magból fejlődött ki, s minden évben rendszeresen öt-tíz virágot hoz. a két méter átmérőjű óriási tányérformájú levelek között megbújva nyílik ki a 20 centiméteres hófehér, rendkívül kellemes illatú rózsa. a victoria amazonica érdekessége, hogy a bimbófakadást követő estén, „szint változtat”, szirmai halvány rózsaszínűek lesznek, majd fokozatosan sötétednek, s végül csodálatos sötét vörös színben pompáznak.

a rendkívül szép és ritka trópusi virágot az érdeklődők vasárnap is megtekinthetik. / mti/

--

bb 70. évadnyitás az állami bábszínházban

i bi/hné szb fm

1963. szeptember 14.

szombaton délután nyitotta meg új évadját az állami bábszínház. a műsoron a csodálatos kalucsni, a múlt évad legnagyobb sikerű mesejátéka szerepelt. a héten a bábszínház együttese már megkezdte vidéki játéksorozatukat. a jövő héttől kezdve három együttes játszik vidéken. a műsorterv szerint az állami bábszínház együttese fél év alatt 450 előadást tartanak országszerte.

a budapesti színházban már a házi főpróbák folynak az első őszi bemutató, fehér klára: kaland a vénuszon című bábjátékából. a bemutató napja szeptember 21. a darabot szőnyi kató rendezi, a bábokat és a díszleteket koós iván tervezte. / mti/

--

bb 71. munkás-paraszt találkozó, mezőgazdasági kiállítás nagycenken

vid gk szb ká

1963. szeptember 14.

nagycenken immár negyedszer rendezték meg a hagyományos munkás-paraszt találkozót és mezőgazdasági kiállítást. a megnyitó ünnepségre szombaton délelőtt került sor. a mezőgazdasági kiállításon 37 termelőszövetkezet mutatta be gazdálkodásának eredményeit. a szabadtéri színpadon délelőtt uttörő kulturcsoportok szórakoztatták a megjelenteket, este divatbemutatót rendezett a ruházati kiskereskedelmi vállalat. az ünnepségek alkalmából lovasverseny kezdődött nagycenken, amelyen osztrák lovasok is részt vesznek. / mti/

--

17.46/- szb

-43-

Wc

bb 72. befejezte tanácskozásait a martonvásári kukoricane-
sítési és termesztési szimpozion

vid gk szb ká

1963. szeptember 14.

Szombaton a martonvásári mezőgazdasági kutató intézetben be-
fejezte tanácskozásait a kukoricane-sítési és termesztési szim-
pozion. ezen a napon a kukoricane-sítési szekcióban az üszög
megbetegedések leküzdéséről és a vetőmagszaporításról, a kukori-
catermesztési szekcióban pedig a vegyszeres gyomirtásról és a
silókukoricatermesztésről tanácskoztak. a magyar szakemberek elő-
adásaihoz hozzászólt többek között L. fenaroli olasz és dr.
oberdorf német professzor. a tudományos tanácskozás dr. bálint
andornak, a gödöllői agrártudományi egyetem növényne-sítési tan-
székvezetőjének zárszavával ért véget. /mti/

--

bb 73. pártszékházat avattak nagykanizsán

tné csm la

1963. szeptember 14.

Szombaton délután pártszékházat avattak nagykanizsán.
az avató ünnepségen megjelent németh károly, az mszmp központi
bizottságának titkára, lakatos dezső, az mszmp központi bizott-
ságának póttagja, az mszmp központi bizottságának gazdasági
osztályának vezetője, varga gyula, a zala megyei pártbizottság
első titkára, török lajos, a megyei tanács elnöke, valamint
zala megye politikai és társadalmi életének számos vezetője.

pohánka józsefnek a megyei pártbizottság titkárának ünnepi
beszéde után az új székházat sőjtör jános, a nagykanizsai járási
és vukits lászló, a nagykanizsai városi pártbizottság titkára
vették át. /mti/

--

17.50/- szb

-44-

ME

bb 74. az egyetemi színpad folklór együttesének nagyszerű
vendégszereplése a lefkoszi fesztiválon

t ol/sze szb la

1963. szeptember 14.

az egyetemi színpad harminc tagú folklór együttese a közel-
múltban érkezett haza nagyszerű görögországi vendégszereplésé-
ről. petur istván, az együttes egyik vezetője elmondotta az mti
munkatársának, hogy lefkosz szigetén az idén rendeztek másodiz-
ben nemzetközi folklór-fesztivált, amelyen 11 külföldi és 6 gör-
ög együttes vett részt. az egyetemi énekkarból, az egyetemi
táncegyüttesből és az egyetemi koncertzenekarból alakult magyar
folklóregyüttesnek ez volt az első külföldi szereplése. a felsza-
badulás óta ez az első magyar együttes, amely görögországban ven-
dégszerepelt.

- a fesztiválon együttesünk három alkalommal szerepelt, es-
ténként mintegy öt-ötezer néző előtt. „magyar tájak”, című mű-
sorunkban népi táncok, többek között a szatmári verbunk, a raba-
közi táncok és az üveges tánc szerepeltek. a zenekar gulyás: szé-
ki muzsika című művét és weiner divertimento-jának második tété-
lét adta elő. az énekkar egy bárdos szerzeménnyel és baross:
görög népdalfeldolgozásával szerepelt.

- a szeregszemlén, ahol a helyi együttesek mellett olasz,
skót, jugoszláv, francia és lengyel folklór-együttes is fellépett,
nagy sikert arattunk. az athéni lapok elismeréssel nyilatkoztak
szereplésünkről. műsorunkról a görög rádió és filmhíradó, vala-
mint az olasz televízió és felvételt készített.

- vendégszereplésünk befejeztével meghívást kaptunk a jövő
évi lefkoszi fesztiválra is - fejezte be nyilatkozatát petur
istván. /mti/

--

19.05/a

- 45 -

ME

bb 75. időjárásjelentés

tr szb la

1963. szeptember 14.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. szeptember 14-én, szombaton este:

jó kiránduló idő

várható időjárás vasárnap estig: kisebb felhőátvonulások, eső nélkül, gyenge légáramlás, helyenként a reggeli köd után délelőtti párásság, várható legmagasabb nappali hőmérséklet a 21-25 fok között. /mti/

--

bb 76. évadnyitás a vidám színpadon

i bi/hné szb fm

1963. szeptember 14.

Szombaton este nem félünk a tv-től című új műsorával nyitotta meg a vidám színpad őszi évadját. a műsort zsudi józsef rendezte, a diszleteket és a jelmezeket vogel eric tervezte, a két részből álló műsorban jól sikerült tv-paródiák - főleg a mának szóló szatirákkal és tréfákkal váltakoznak. /mti/

--

vége

-46-

M.T.I.

Kiadvány a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 152-400, 369-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1963. szeptember 15.

bb. 1. huszonkilenc országból 3 786 turista kereste fel a július elején megnyitott első budapesti nemzetközi campinget - érdekes tervek a fejlesztésre

i hb/ sze/gy/vg

1963. szeptember 15.

keves budapesten a szálló, s ennek pótlására az idén budapesten is a római-parton megépítették az első, nemzetközi előírásoknak megfelelő campinget. hasonlókat majdnem minden európai nagyvárosban találhatnak már a turisták. a campingnek, amelyet júliusban nyitottak meg, rendkívüli sikere volt. két hónap alatt 29 országból érkezett 3 786 külföldi vette igénybe ezt a szolgáltatást. a legtöbb vendég Lengyelországból, csehszlovákiából, a német szövetségi köztársaságból, franciaországból érkezett. megfordultak azonban a sátoztáborban amerikai, ausztráliai, újzealandi, indiai turisták is.

a nagy siker láttán a fővárosi idegenforgalmi hivatal elhatározta, bővíti a római-parti campinget. az idén ötszáz személy befogadására volt alkalmas, jövőre már ezer vendég talál pihenési lehetőséget. foglalkoznak azzal a gondolattal is, hogy a budai hegyekben hegyi campinget alakítsanak ki, amely érdekes idegenforgalmi újdonságnak ígérkezik.

egész nyáron - májustól augusztus végéig - zsúfoltság volt a csillaghegyi strandszálló. itt 6 446 vendéget számláltak, köztük több mint ötezer külföldit. vizsgálják annak a lehetőségét is, hogyan lehetne a csillaghegyi strandszállót bővíteni. /mti/

--

bb. 2. a bakony új gyümölcse: az őszibarack

vid j/gy/ká

1963. szeptember 15.

a bakony vidék déli lejtőin, csetény környékén arra lettek figyelmesek a kertészek, hogy még a gyengének számító esztendőkből is igen jól teremnek a háztáji kertekben az őszibarackfák, bár a talaj- és éghajlati adottságok ezen a vidéken nem a legkedvezőbbek. a szakemberek azzal magyarázzák a jó termést, hogy ezeken a helyeken a hegyvonulat megvédi a fákat az időjárás viszontagságaitól. a felmérések szerint a gyümölcssegeny bakony vidékén több száz holdnyi területen honosítható meg az ízletes gyümölcs. a kedvező tapasztalatok alapján az őszszőlő már megkezdik a nagyüzemi telepítést. a romániai termelőszövetkezet 60 hold, a csetényi pedig 30 holdas őszibarackost hoz létre, zömmel elberta fajtával. /mti/

--

/